

Eindrapportage

Ex ante uitvoeringstoets

Herziene Wet Kinderbeschermingsmaatregelen

3 mei 2012

Inhoud

1.	Inleiding	4
	1.1 Algemeen	4
	1.2 Onderzoeksopzet	4
2.	Bevindingen	6
	2.1 Bevindingen hoofdstuk I: Maatregel van opgroeiondersteuning	6
	2.2 Bevindingen hoofdstuk II: plan van aanpak door ouder(s)	11
	2.3 Bevindingen hoofdstuk III: Geschillenregeling	13
	2.4 Bevindingen hoofdstuk IV: Beëindiging plaatsing pleeggezin	13
	2.5 Bevindingen hoofdstuk V: Pleegouders belanghebbende	13
3.	Financiële gevolgen	14
	3.1 Drie scenario's	14
	3.2 De basisgegevens	14
	3.3 De variabelen	15
	3.5 Scenario: minimaal	17
	3.6 Scenario: gemiddeld	17
	3.7 Scenario: maximaal	17
	3.8 Analyse: herkomst extra kosten bij scenario 'gemiddeld'	18
	3.9 Kosten per sector	18
	3.10 Kosteneffecten buiten de scope van het onderzoek	19
4.	Conclusies en aanbevelingen	20
	4.1 Conclusies	20
	4.2 Aanbevelingen	21
	Bijlage I: Zienswijzen	22
	Hoofdstuk I: Maatregel Opgroeiondersteuning	22
	Hoofdstuk II: Plan van aanpak door ouder(s)	35
	Hoofdstuk III: Geschillenregeling	41
	Hoofdstuk IV: beëindiging plaatsing pleeggezin	42
	Hoofdstuk V: pleegouders belanghebbende	44

3 mei 2012

Bijlage II: Lijst met onderzoeksvragen	46
Bijlage III: Overzicht wijzigingen relevante wetteksten	48
Bijlage IV: Lijst met gevoerde gesprekken	51

3 mei 2012

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Op 15 maart 2011 is het wetsvoorstel herziening kinderschermingsmaatregelen met algemene stemmen aanvaard door de Tweede Kamer. Ook zijn negen amendementen aangenomen.

Ter voorbereiding op behandeling van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer is een ex ante uitvoeringsonderzoek naar deze amendementen uitgevoerd. Het gaat hierbij om een onderzoek dat inzicht oplevert in de uitvoeringsconsequenties daarvan, zowel inhoudelijk als in termen van werkdruk (die weer te vertalen is naar financiële gevolgen) voor de uitvoerende en rechtsprekende organisaties.

Het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft opdracht verleend voor de uitvoering van deze ex ante uitvoeringstoets. Een lijst met de in dit onderzoek te beantwoorden onderzoeksvragen – opgesteld door de opdrachtgever - is in bijlage I van deze rapportage opgenomen.

Deze rapportage bevat de bevindingen van de bovengenoemde ex ante uitvoeringstoets.

1.2 Onderzoeksopzet

Dit onderzoek is uitgevoerd in het vierde kwartaal van 2011. De onderzoeksvragen zijn in eerste aanleg verstuurd naar de betrokken partijen in het stelsel:

1. Raad voor de Kinderbescherming (RvdK)
2. Jeugdzorg Nederland (inclusief afvaardiging Bureaus jeugdzorg)
3. Stichting Nidos
4. Raad voor de rechtspraak (RvdR)
5. Ministerie van Veiligheid en Justitie
6. Ministerie van VWS
7. Interprovinciaal Overleg (IPO)
8. Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)
9. Bureau van Montfoort

Deze partijen is gevraagd voor elke (voor hen relevante) vraag een zienswijze op te stellen. Ieder van de partijen is vervolgens aangeboden om de zienswijze in een gesprek met de onderzoekers nader te lichten. Bovendien zijn alle genoemde partijen in staat gesteld om te reageren op elkaars zienswijzen.

Bureau van Montfoort heeft uiteindelijk geen zienswijzen ingeleverd. Bij Nidos, Ministerie VWS en de rechterlijke macht heeft geen toelichtend gesprek plaatsgehad.

3 mei 2012

De onderzoeksvragen die niet - of niet voldoende – beantwoord konden worden aan de hand van de zienswijzen en de gesprekken, zijn middels gerichte vragen van de onderzoekers aan de betrokken partijen alsnog beantwoord.

Tijdens een afsluitende terugkoppelbijeenkomst hebben de betrokken partijen gezamenlijk de bevindingen van het ex ante onderzoek met elkaar besproken. De resultaten van deze bijeenkomst zijn als onderzoeksbevinding toegevoegd aan deze eindrapportage.

3 mei 2012

2. Bevindingen

De zienswijzen zoals die door de verschillende betrokken partijen zijn opgesteld, worden in dit hoofdstuk met elkaar in verband gebracht. Dit levert een overzicht op van de punten waarover globale overeenstemming lijkt te bestaan en de onderwerpen waarover de meningen nu nog uiteenlopen. De vragen met een financieel onderwerp worden behandeld in hoofdstuk 3.

2.1 Bevindingen hoofdstuk I: Maatregel van opgroeiondersteuning

I De maatregel van opgroeiondersteuning (MVO, wetsvoorstel artikel 1:253z BW)	
<p>1. Zal de MVO, gelet op de definitie van de doelgroep, leiden tot extra instroom van zaken bij de Raad, BJZ/Nidos en rechterlijke macht, zo ja, met welk percentage moet rekening worden gehouden?</p>	<p>Er bestaat redelijke consensus ten aanzien van de beoogde doelgroep voor MVO:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lichtere problematiek dan de OTS doelgroep • Jeugdige wordt in de ontwikkeling bedreigd • Uithuisplaatsing is niet aan de orde • Veiligheid van het kind (in engere zin) is niet in gevaar • 'Drang' zaken, waar outreachend/bemoeizorg niet werkt ('tussen vrijwillig en OTS') • Een 'zetje in de rug', de rechtszaak zelf is al een werkend (want motiverend) ingrediënt • Dezelfde doelgroep als OTS, maar in een meer preventief stadium (vóórdat sprake is van 'ernstige' bedreiging) • Duidelijk afgebakend doel, bijvoorbeeld in één leefgebied • Schoolverzuim/leerplichtzaken • Nazorg op OTS trajecten (nog hulpbehoevend, maar niet ernstig bedreigd) • Wellicht: huiselijk geweldsituaties • Wellicht: gezinnen die wel PGB-zorg accepteren, maar geen zorg in natura (meer) • Wellicht: lichtere omgangszaken <p>De voorziene stijging van het aantal maatregelen is door geen van de partijen nauwkeurig te voorspellen. De wijzigingen in het volume worden veroorzaakt door de volgende effecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BJZ / Nidos dragen méér zaken aan, namelijk de doelgroep die nu (net) niet voor een OTS in aanmerking komt maar wel méér drang kan gebruiken. • 75% van de onderzoeken van de Raad voor de Kinderbescherming leidt tot een aanvraag OTS. In de restgroep 25% zit een deel dat wellicht voor MVO in aanmerking komt. • De rechter besluit in 95% van de gevallen tot een maatregel. In de groep van 5% afwijzingen zit een groep die wellicht wel een MVO zou krijgen.

3 mei 2012

<p>2. Welke methodiek moet worden gehanteerd voor de MVO, kan dat de bestaande Deltamethode zijn?</p>	<p>Het feit dat methodisch wordt gewerkt is zeer belangrijk. De Deltamethodiek wordt alom gewaardeerd en geschikt geacht voor de MVO. De Deltamethodiek zal naar verwachting hooguit op een aantal punten moeten worden aangepast of genuanceerd.</p>
<p>3. Wat zijn de financiële gevolgen van deze (extra) instroom voor de Raad, de rechterlijke macht en de BJZ, uitgaande van een gelijkblijvende methodiek?</p>	<p>Zie hoofdstuk 3.</p>
<p>4. Is de invoering van de MVO in de praktijk werkbaar voor de partijen in het veld?</p>	<p>Geen van de partijen ziet grote problemen ten aanzien van de werkbaarheid van de MVO. Er zijn wel verschillende visies over hoe de maatregel in gebruik genomen moet worden. Enerzijds wordt gesteld dat de maatregel juist door deze te gaan gebruiken, steeds duidelijkere invulling en vorm zal gaan krijgen. Anderzijds wordt gesteld dat zonder nauwkeurige uitwerking vooraf een onwerkbaar situatie zal ontstaan.</p> <p>De genoemde risico's ten aanzien van werkbaarheid zijn te verdelen in inhoudelijk en procesmatig. Inhoudelijk zou het onderscheid tussen 'bedreiging' en 'ernstige bedreiging' en het onderscheid tussen 'enkelvoudig' en 'meervoudig' kunnen leiden tot lastige situaties in de praktijk. Ook de concreetheid van de beschikking van de kinderrechter valt onder inhoudelijke risico's ten aanzien van de werkbaarheid. Te specifieke beschikkingen zouden leiden tot te weinig professionele ruimte voor de uitvoerders, waardoor de gestelde doelen (zonder nieuwe rechtsgang) niet gehaald kunnen worden.</p> <p>Procesmatig zullen alle uitvoerende partijen moeten wennen aan de nieuwe 'routes' die kunnen en moeten worden doorlopen. Dit vergt samenwerking tussen de partijen.</p> <p>Conclusie: de invoering is werkbaar. De MVO leidt tot nieuwe inhoudelijke overwegingen en nieuwe processtromen. De onderzoekers schatten in dat de veldpartijen in staat kunnen worden geacht deze vernieuwing in gezamenlijk overleg en grotendeels onder eigen regie, een plaats te geven in het nieuwe stelsel. In gezamenlijkheid zal door de betrokken partijen zowel vooraf als werkendeweg worden gezocht naar afstemming en aanscherping.</p>
<p>5. Is te verwachten dat de MVO wordt ingezet als alternatief voor de huidige OTS? Zo ja, aan welk percentage daling in het aantal OTS'en moet worden gedacht?</p>	<p>De vraag is: worden er nu OTS'en opgelegd aan doelgroepen die na invoering van de MVO géén OTS meer zouden krijgen opgelegd? De meningen in het veld zijn hierover verdeeld. De Raad voor de Kinderbescherming en IPO zijn van mening dat nu nauwelijks OTS'en zullen bestaan die in de toekomst een MVO zouden kunnen krijgen. Het verschil tussen 'bedreiging' en 'ernstige bedreiging' leidt wat de Raad voor de Kinderbescherming en IPO betreft dus niet tot verwarring of grensproblematiek.</p> <p>De Raad voor de rechtspraak en Jeugdzorg Nederland en Nidos zijn een andere mening toegedaan. De Raad voor de rechtspraak stelt dat het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) verlangt dat een maatregel niet zwaarder mag zijn dan noodzakelijk, waardoor waarschijnlijk toch eerder een MVO zal worden overwogen dan een OTS. Dit zou zelfs het geval kunnen zijn bij ernstige bedreigingen. Maar: de Raad voor de rechtspraak verwacht dat dit</p>

3 mei 2012

	<p>effect met name zal optreden door minder <i>aanvragen</i> OTS. De aanvrager zelf (Raad voor de Kinderbescherming) verwacht dit effect zoals gezegd niet, maar de partijen die de Raad voor de Kinderbescherming inschakelen en hen het dossier overhandigen, verwachten het effect weer wel.</p> <p>De praktijk zal moeten uitwijzen hoe kinderrechter zal omgaan met de bepaling in het EVRM dat de zorg proportioneel zal moeten zijn. Bij de keuze van een interventie moet een afweging gemaakt tussen de zwaarte van de maatregel en de inbreuk op het privéleven van de ouders. De onderzoekers delen de inschatting van Jeugdzorg Nederland en Nidos dat er in de groep OTS'en een doelgroep (of deelgroep) zit die wel degelijk in aanmerking komt voor een MVO in plaats van de (nu) opgelegde OTS. Dit zal enerzijds worden veroorzaakt door het feit dat de lijn tussen 'bedreiging' en 'ernstige bedreiging' een continuüm is, oftewel onderwerp van subjectieve beoordeling. Anderzijds zal de bepaling in het EVRM - en het appel daarop door advocaten - de eerder genoemde subjectieve beoordeling doen verschuiven richting 'bedreiging'. Het feit dat in beide gevallen een in de praktijk even intensieve maatregel wordt uitgevoerd volgens de waarschijnlijk zelfde methodiek vergemakkelijkt de afweging richting MVO.</p> <p>De omvang van de verschuiving zal beperkt zijn. De Raad voor de Kinderbescherming geeft aan dat 80% van de zaken sowieso zwaar en multiprobleem is. In de restgroep van 20% zal een deel richting MVO gaan neigen. Ook in de groep van 50% OTS waarvoor géén uithuisplaatsing wordt gevraagd, zou een deel kunnen zitten waarbij een MVO overwogen kan worden. De verschuiving zou volgens Jeugdzorg Nederland en Nidos tussen de 10% en 30% kunnen liggen.</p>
<p>5.1. Wat zijn de gevolgen voor de werklust hiervan bij BJZ/Raad/rechterlijke macht</p>	<p>De verschuiving van de OTS richting MVO zal geen directe materiële gevolgen hebben voor de werklust in de keten. De tijdsinvestering in beide maatregelen is voor alle partijen grofweg hetzelfde. Er is wel een indirect gevolg, namelijk de opschalingen van MVO naar OTS. Deze worden behandeld bij vraag 6. Een ander indirect gevolg is het mogelijk uitblijven van een toekomstige OTS, daar waar de MVO preventief effect heeft. Hier zou bijvoorbeeld een deel uithuisplaatsingen mee kunnen worden voorkomen.</p>
<p>5.2. Wat zijn de financiële gevolgen?</p>	<p>Zie 6.2 voor effecten opschaling en extra maatregelen.</p>
<p>6. Leidt het ontbreken van een aanwijzingsbevoegdheid / mogelijkheid tot uithuisplaatsing tot een snellere overgang van MVO naar OTS? Zo ja, aan welk percentage van het aantal MVO moet worden gedacht?</p>	<p>Alle partijen zijn het erover eens dat er opschaling voor zal komen van MVO naar OTS. De vraag is in welke mate het ontbreken van aanwijzingsbevoegdheid hiervan de directe aanleiding zal zijn. Het lijkt waarschijnlijker dat de aanleiding tot opschaling ligt in de noodzaak tot ingrijpen buiten hetgeen waarop de MVO zich richt. Dit effect zal méér voorkomen naarmate de beschikking specifiek en concreter is ten aanzien van in te zetten middelen.</p> <p>Het is nu niet goed vast te stellen hoe vaak gebruik wordt gemaakt van de aanwijzingsbevoegdheid. Ook aanwijzingen leiden niet altijd meteen tot de beoogde gedragsverandering bij ouders. Aanwijzingen lijken dikwijls een noodzakelijke stap om de kinderrechter ervan te overtuigen dat alles is gedaan wat mogelijk is.</p>

3 mei 2012

	<p>Het percentage MVO's dat zal moeten worden opgeschaald wordt door partijen geschat tussen de 10% en 50%. De schatting van 50% wordt expliciet onderbouwd met de situatie dat de beschikkingen te specifiek worden, waardoor onvoldoende handelingsvrijheid blijft voor de uitvoerder. Het valt de onderzoekers op dat de zienswijzen ten aanzien van opschaling niet ingaan op de noodzakelijke zwaardere <i>grond</i> voor de maatregel. Het niet meewerken van ouders lijkt impliciet opschaling te rechtvaardigen. Maar: de ouders krijgen een MVO omdat ze niet meewerken aan vrijwillige hulp, waardoor een (niet ernstige) bedreiging ontstaat of blijft bestaan. Als ouders óók niet meewerken aan de MVO, lijkt het onwaarschijnlijk dat daarmee en daardoor opeens een ernstige bedreiging voor het kind ontstaat die een OTS rechtvaardigt. De problemen kunnen nog steeds enkelvoudig, relatief licht en ten aanzien van één leefgebied zijn. Het niet-meewerken van ouders vormt op zich geen ernstige bedreiging voor het kind. Pas als het niet-meewerken leidt tot verslechtering van de situatie, zou een OTS gerechtvaardigd kunnen zijn.</p> <p>Het is óók denkbaar dat MVO's 'mislukken' doordat de beschikking te beperkt van aard is, of bij nader inzien niet goed aansluit bij de werkelijke problematiek. In dat geval zou ook een nieuwe rechtsgang kunnen ontstaan om een nieuwe MVO te verkrijgen. Ook deze nieuwe MVO zou gepaard kunnen gaan met een nieuw onderzoek.</p>
<p>6.1. Wat zijn de gevolgen in werklust voor BJZ, de Raad en de rechterlijke macht?</p>	<p>Voor opschaling moet BJZ opnieuw melding doen bij de Raad voor de Kinderbescherming en aanwezig zijn bij de rechtszitting. Aangezien het dossier al nagenoeg compleet is (deze moest bij de aanvraag MVO ook worden aangeleverd), zal de melding minder tijdsintensief zijn dan de eerste melding. De Raad voor de Kinderbescherming zal opnieuw onderzoek moeten doen, maar ook dit onderzoek zal veel sneller kunnen lopen, omdat het gezin (recent) nog onderzocht is. De Raad moet ook meer rekestes opstellen en meer rechtszittingen bijwonen. De kinderrechtster zal met name kennis moeten nemen van de verslechteringen ten opzichte van de eerste rechtszitting. Ook dat zou met minder tijdinvesteringen moeten kunnen verlopen dan de oorspronkelijke zitting.</p> <p>Voor BJZ zou de extra werklust door opschaling kunnen liggen op 1000 zaken x 8 uur = 8000 uur. Dat komt overeen met ongeveer 6 fte. Voor de Raad voor de Kinderbescherming kost 1000 zaken ongeveer 20 fte uitvoerend personeel. Voor de rechtspraak kost 1000 extra rechtszittingen ongeveer 4,5 uur = 4500 uur. Dat komt overeen met 4,5 fte (rechter en administratieve ondersteuning). Bij deze cijfers is géén rekening gehouden met de hierboven beschreven lagere tijdsintensiteit van de handelingen. Wij verwachten met name bij de Raad voor de Kinderbescherming aanzienlijk lagere tijdinvestering, doordat het een tweede onderzoek in korte tijd betreft. Schattingen of ervaringscijfers van de Raad voor de Kinderbescherming zijn niet beschikbaar, maar de onderzoekers schatten in dat een tijdbesparing van 15% haalbaar zou moeten kunnen zijn (bijvoorbeeld: één gesprek in plaats van twee gesprekken).</p>
<p>6.2. Wat zijn de financiële gevolgen van eventuele extra werklust voor de Raad, de BJZ, de rechterlijke macht?</p>	<p>Zie hoofdstuk 3.</p>

3 mei 2012

<p>7. Zien de uitvoerende organisaties risico's aan de invoering van de MVO?</p>	<p>De volgende risico's zijn door meerdere partijen genoemd of onderschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De beschikking wordt te specifiek en concreet, waardoor handelingsruimte te krap wordt. • Kinderrechter en advocaten zullen primair naar de MVO als maatregel kijken. Enerzijds goed, maar door gebrek aan definitie 'ernstig' schuilt hierin ook een gevaar dat een te lichte maatregel wordt opgelegd. • Er zou sneller gekozen kunnen worden voor een MVO, waardoor sneller dan noodzakelijk wordt getreden in de rechten en privacy van ouders. • Door weer een nieuwe maatregel volgt er opeenstapeling van maatregelen en procedures, voordat je kunt opschalen naar uiteindelijk de gezagsbeëindigende maatregel. Mag niet ten koste gaan van het belang van het kind. De totale duur van verplichte bemoeienis kan hierdoor juist weer toenemen . • De transitie van de jeugdzorg naar de gemeenten. Er verandert veel en tegelijkertijd, dat maakt de invoering van de MVO extra complex. Bovendien verdwijnt de bereidheid te investeren in dingen die gaan verdwijnen. • Een MVO lost het probleem van capaciteitstekort elders in de hulpverlening niet op. • Te weinig budget. Extra maatregelen kosten extra geld. Zonder deze extra middelen loopt het stelsel vast.
<p>8. Hoeveel tijd heeft ieder van de uitvoerende partijen nodig om de nieuwe maatregelen in te voeren?</p>	<p>Jeugdzorg Nederland en IPO schatten in dat 1 januari 2013 nauwelijks een realistisch streefdatum kan worden genoemd. Andere partijen kunnen wel op die datum gereed zijn. Jeugdzorg Nederland baseert haar inschatting op onder meer de benodigde tijd voor de aanpassing van IJ. IPO baseert zich op de ervaringen van de implementatie van de Deltamethodiek en het handboek Jeugdreclassering. Deze duurden beide 2 - 3 jaar om te implementeren. De transitie jeugdzorg gaat bovendien óók veel energie en capaciteit vergen, hetgeen een groot risico vormt op de duur van de implementatie. Na de invoering zal het gebruik van de MVO zich nog enige tijd moeten gaan zetten, moeten uitkristalliseren.</p>

3 mei 2012

2.2 Bevindingen hoofdstuk II: plan van aanpak door ouder(s)

II Plan van aanpak door ouder(s), wetsvoorstel artikel 1: 262aBW.	
1. Dit artikel regelt dat een BJZ ter uitvoering van haar taak als eerste de ouder(s) met gezag in de gelegenheid stelt om binnen 6 weken samen met bloedverwanten of anderen die tot de sociale omgeving behoren een plan van aanpak op te stellen of een bestaand plan aan te passen. In hoeverre is opstellen van een plan van aanpak door de ouder(s) alsmede het betrekken van het sociale netwerk nu al onderdeel van de Deltamethode.	Het opstellen van een plan door de ouders is op dit moment geen praktijk. Het Handboek Deltamethode schrijft over het plan van aanpak: "De gezinsvoogd maakt het plan van aanpak in samenwerking met de gezinsleden en met gebruikmaking van de informatie van anderen". Het plan wordt dus met de ouders - en breder - de gezinsleden gemaakt. Van het netwerk wordt onderzocht hoe deze het gezin kan ondersteunen. Het daadwerkelijk betrekken van het netwerk - anders dan als informatiebron - geschiedt in de laatste stap van de totstandkoming van het plan van aanpak.
1.1. Hoe vaak wordt nu al het netwerk betrokken bij het opstellen van een plan van aanpak?	De Deltamethodiek schrijft voor dat in het netwerk gezocht moet worden naar ondersteunende kracht voor een gezin. In hoeverre dit in de praktijk ook daadwerkelijk gebeurt is door de betrokken partijen niet te zeggen.
1.2. In welk percentage van de gevallen denken zij dit naar voren te kunnen schuiven?	Het actief betrekken van het netwerk bij de toekomstige uitvoering van het plan gebeurt nu als stap 4 bij de totstandkoming van het plan. Voordat stap 4 is bereikt, is de gezinsvoogd al enige tijd actief bezig het gezin en het netwerk te leren kennen. Als stappen 1 t/m 3 zouden moeten worden overgeslagen, ontbreekt met name de kennismaking met gezin en netwerk. In deze kennismaking zit (impliciet) de oordeelsvorming van de mate van bedreiging van de jeugdige in het gezin (risicomanagement). Jeugdzorg Nederland is van mening dat nu juist het in kaart brengen en leren kennen van het netwerk voor en bij dit soort gezinnen een lastige, langdurige taak is. Naar hun schatting 10-15% van de gezinnen zou wellicht veel sneller kunnen overgaan tot het maken van een plan op eigen kracht.
1.3. Is het de gezinsvoogdijwerker zelf die de ouders en het netwerk aanstuurt/begeleidt of moet dit een extern persoon zijn?	In totaal 35-40% van de gezinnen zou - volgens een schatting van Jeugdzorg Nederland - in staat moeten worden geacht om met behulp van een door externen georganiseerd netwerkberaad tot een eigen plan kunnen komen. Dit gegeven staat op zich nog los van de vraag hoeveel gezinnen zelf een plan zullen willen gaan maken. Dat percentage zou veel hoger kunnen liggen. Het ministerie van Veiligheid en Justitie stelt dat wellicht 50% van de gezinnen een eigen plan wil gaan maken. De vraag is: kan of mag de gezinsvoogd zelf optreden als aanstuurder of begeleider tijdens het maken van het plan. De wettekst stelt dat het gezin het plan binnen zes weken af moet hebben en ter beoordeling aan de gezinsvoogd moet overleggen. De gezinsvoogd kan het plan goedkeuren, of verbeterpunten suggereren die dan binnen een aantal weken moeten zijn doorgevoerd. Gelet op deze wettekst lijkt het wellicht vreemd dat de gezinsvoogd zelf het plan gaat helpen opstellen. Voor Jeugdzorg Nederland, Nidos en IPO is het desondanks goed denkbaar dat de gezinsvoogd een rol speelt. Hoe dan ook behoudt de gezinsvoogd tijdens het opstellen van het plan duidelijke verantwoordelijkheden, onder meer voor de regie op het gezin. Als een externe wordt ingeschakeld, ligt nauwe samenwerking met

3 mei 2012

	de gezinsvoogd voor de hand.
1.4. Is aanpassing van de Deltamethode nodig? Hoe veel tijd is hiermee gemoeid?	<p>De huidige methodiek bevat géén periode waarin de ouders zelf een plan mogen opstellen, op dit punt zal de methodiek moeten worden aangepast. De aanpassingen zullen moeten duidelijk maken wat de rol van de gezinsvoogd zou moeten zijn en/of zou kunnen zijn bij de totstandkoming van het plan. Als de gezinsvoogd zelf de aansturing gaat doen bij het tot stand komen van het plan, zou wellicht gebruik gemaakt kunnen worden van de kennis die is opgedaan bij de perspectiefbijeenkomsten van de methodiek voogdij.</p> <p>Het aanpassen van de methodiek zal niet eenvoudig zijn. Een doorlooptijd van iets meer dan een jaar is realistisch, stelt Jeugdzorg Nederland. De geschatte kosten volgens Jeugdzorg Nederland zijn 200.000-500.000 euro. Het ministerie van Veiligheid en Justitie merkt op dat de methodiek ook handvaten moet gaan bevatten voor het geval dat het eigen plan heel goed blijkt te werken. Jeugdzorg Nederland merkt in dit verband op dat de OTS dan feitelijk kan worden beëindigd.</p>
2. Wat betekent deze bepaling voor de werklust van de BJZ?	<p>Als de gezinsvoogd zelf sturing moet geven aan de totstandkoming van het plan, zal sprake zijn van extra inzet. Deze inzet zou vergeleken kunnen worden met de inzet voor de perspectiefbijeenkomst van de methode voogdij. Als de gezinsvoogd het plan niet zelf hoeft op te stellen, zal niet veel veranderen in de werklust van de gezinsvoogd. Als het gezin erin slaagt een goed plan te maken, is de inspanning van de gezinsvoogd relatief laag. Als het opstellen van het plan geen succes oplevert, moet de gezinsvoogd het plan keuren, opmerkingen maken en nogmaals lezen. Daarna moet hij alsnog een plan maken, maar kan dan wellicht delen van het afgekeurde plan gebruiken. Als het gezin geen plan wil maken, verandert er de facto niets ten opzichte van de huidige situatie. Ook als BJZ de sturing van de totstandkoming van het plan extern uitbesteedt, is het duidelijk dat de kosten zullen stijgen.</p>
3. Wat zijn de financiële gevolgen hiervan?	Zie hoofdstuk 3.
4. Wat zijn de gevolgen voor de werklust van de kinderrechter van de bepaling dat een ouder het plan van aanpak kan voorleggen aan de kinderrechter (1: 262a, lid 3 BW)?	<p>Jeugdzorg Nederland heeft een aantal schattingen afgegeven waarmee een benadering kan worden gemaakt van de gevolgen voor de werklust van de kinderrechter. Als 35% van de gezinnen zelf een plan maken en daarvan 50% wordt afgekeurd door de gezinsvoogd, dan kunnen ruim 2.400 zaken voor de rechter komen. Als de 20% van deze gevallen daadwerkelijk tot een rechtszaak zou komen, levert dit de rechterlijke macht ongeveer 540 extra zaken op. Dit komt overeen met ongeveer 2 fte.</p>
5. Hoeveel tijd heeft ieder van de uitvoerende partijen nodig om de netwerkberaden in te voeren?	<p>Jeugdzorg Nederland en Nidos hebben als enige een schatting afgegeven. Zij verwachten dat het scholen van de gezinsvoogden en het creëren van voldoende capaciteit tot juli 2013 zal duren.</p> <p>De onderzoekers merken op dat de vraag naar netwerkbijeenkomsten niet alleen sterk zal stijgen als gevolg van deze wetswijziging, maar ook als gevolg van de transitie jeugdzorg. De gemeenten lijken - zoals het er nu naar uit ziet en zoals werd bekrachtigd door de VNG - sterk in te zetten op méér inzetten op de eigen kracht van gezinnen en hun netwerk. Het zal om die reden wellicht een grote inspanning kunnen gaan vergen om voldoende goed geschoolde functionarissen te verkrijgen die netwerkbijeenkomsten kunnen vormgeven.</p>

3 mei 2012

2.3 Bevindingen hoofdstuk III: Geschillenregeling

III Geschillenregeling (wetsvoorstel artikel 1: 262b BW)	
1. Kan een inschatting gegeven worden van het aantal zaken dat aan de rechter zal worden voorgelegd?	Jeugdzorg Nederland schat in dat iedere gezinsvoogd met een volle caseload 2 à 3 van dergelijke geschillen per jaar zal hebben. Dit komt neer op ongeveer 17,5% van het aantal OTS'en , oftewel 2.400. De onderzoekers merken op dat deze schattingswijze een hoge gevoeligheid kent. Bij bijvoorbeeld 2 geschillen op een caseload is sprake van 11%, oftewel 1.500 zaken.
1.1 Wat zijn hiervan de financiële consequenties voor het BJZ (voorbereiding) en de rechterlijke macht?	Zie hoofdstuk 3.

2.4 Bevindingen hoofdstuk IV: Beëindiging plaatsing pleeggezin

IV Beëindiging plaatsing pleeggezin (wetsvoorstel artikel 1:265i BW)	
1. Kan een inschatting gegeven worden van het aantal zaken dat aan de rechter zal worden voorgelegd? Wat zijn hiervan de financiële consequenties voor het BJZ en de rechterlijke macht?	<ul style="list-style-type: none"> Het gaat om alle zaken waarbij sprake is van een overplaatsing of thuisplaatsing na verblijf langer dan een jaar, van jeugdigen jonder dan 18 jaar. Inschatting vanuit pleegzorg: ongeveer 2.000 jongeren stromen uit die jonger zijn dan 18 jaar. Dit is gebaseerd op schattingen, omdat dit aantal vanuit de registraties niet achterhaald kan worden. In 2010 stroomden 2.746 jeugdigen uit die langer dan een jaar in een pleeggezin hadden verbleven. Van deze groep waren 1.624 jonger dan 15 jaar en 1.122 ouder dan 15 jaar. De 1.624 jonger dan 15 horen dus helemaal in de doelgroep. Van de 1.122 ouder dan 15 jaar moet de groep 18 jarige uitstromers worden geschat. Als 2/3 (66%) van de 1.122 uitstromende 15 plussers 18 jaar oud was, rest een groep 376 18minners. In totaal zijn dus $1.624 + 376 = 2.000$ uitstromende jeugdigen van wie de uitstroom aan een rechter moet worden voorgelegd.

2.5 Bevindingen hoofdstuk V: Pleegouders belanghebbende

V Pleegouders belanghebbende (artikel 798, eerste lid Wetboek Burgerlijke Rechtsvordering)	
1. Op dit moment is het al praktisch dat pleegouders opgeroepen worden, in hoeverre zorgt deze formalisering voor extra werklast voor de BJZ?	De extra inspanningen voor BJZ zullen zeer beperkt zijn. De voorgestelde wijziging sluit aan bij de huidige feitelijke werkwijze.
2. Wat zijn hiervan de financiële consequenties?	Er zullen geen grote financiële consequenties zijn, doordat de wijzigingen aansluiten op de bestaande werkwijze.

3 mei 2012

3. Financiële gevolgen

3.1 Drie scenario's

De financiële effecten van de nieuwe KB-wetgeving zijn berekend aan de hand van drie scenario's:

- Minimaal
- Gemiddeld
- Maximaal

Het minimale en maximale scenario vormen de uiterste uitkomsten van de berekeningen. Het is niet waarschijnlijk dat één van deze beide scenario's uit zou komen..

Het minimaal scenario gaat uit van *alle laagste schattingen* uit het onderzoek. Onder 'laag' verstaan we de schatting die het minste geld kost. Dit is dus financieel een *best case* scenario. Het scenario maximaal is gaat uit van *alle hoogste schattingen*, oftewel de schattingen die de grootste financiële gevolgen hebben. Dit is dus een *worst case* scenario. Het scenario gemiddeld zit tussen 'minimaal' en 'maximaal' in en is - van de drie scenario's - veruit het meest waarschijnlijk.

3.2 De basisgegevens

De berekeningen zijn gemaakt aan de hand basisgegevens die voor alle scenario's hetzelfde zijn. De basisgegevens worden in de volgende tabel toegelicht.

Basisgegevens kosten en inzet	Toelichting
1. Kosten MVO BJZ in euro's	De prijs van een MVO, uitgaande van de veronderstelling dat deze in de basis gelijk is aan het tarief van de OTS. Deze veronderstelling wordt vooralsnog alom reëel geacht.
2. Kosten OTS BJZ in euro's	Het OTS tarief, afgerond.
3. Kosten onderzoek RvdK in euro's	De standaardprijs van een onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming.
4. Minder inzet RvdK bij lichter proces van MVO als opschaling en nazorg	Een veronderstelde tijd – kostenwinst – in een onderzoek naar opschaling in nazorg. Deze winst ontstaat doordat een groot deel van het dossier in geval van opschaling of nazorg inmiddels bij de Raad bekend is.
5. Kosten plan van aanpak ouders in euro's	De prijs van een eigen kracht bijeenkomst. De berekeningen gaan er van uit dat deze kosten gemiddeld optreden bij alle ouders die een eigen plan opstellen.
6. Tarief voor Rechtspraak en BJZ per uur in euro's	Een integraal uurtarief. Gebruikt voor de berekening van kostprijzen van een rechtszitting en betrokkenheid BJZ bij een rechtszitting rondom geschillen en

3 mei 2012

	beëindigingen pleegzorg.
7. Kosten per zaak RvdR op basis van 292 minuten in euro's	Prijs op basis van het integrale uurtarief. Gebruikt voor alle rechtszaken, met uitzondering van nazorg vanwege de veronderstelde tijdwinst basisgegevens 5 (zie boven)
8. Uren voorbereiding zaak geschillenregeling door BJZ	Conform opgaaf Jeugdzorg Nederland.
9. Uren voorbereiding zaak beëindiging plaatsing door BJZ	Conform opgaaf Jeugdzorg Nederland.

Tabel 1: toelichtingstabel basisgegevens

De bovenstaande basisgegevens kennen de volgende waarden:

Basisgegevens kosten en inzet	Waarde
Kosten MVO BJZ GV in euro's	€ 8.000
Kosten OTS BJZ	€ 8.000
Kosten onderzoek RvdK in euro's	€ 3.333
Kosten plan van aanpak ouders in euro's	€ 2.000
Tarief voor Rechtspraak en BJZ per uur in euro's	€ 85
Minder inzet RvdK bij lichter proces van MVO als opschaling en nazorg	15%
Kosten per zaak RvdR op basis van 292 minuten in euro's	€ 416,5
Uren voorbereiding zaak geschillenregeling door BJZ	8
Uren voorbereiding zaak beëindiging plaatsing door BJZ	6

Tabel 2: basisgegevens

Deze basisgegevens zijn gebruikt voor alle scenario's.

3.3 De variabelen

De scenario's zijn ontstaan door de effecten van verschillende schattingen op een aantal variabelen door te rekenen. De volgende tabel bevat een toelichting op de gebruikte variabelen.

Variabele	Toelichting
Nieuwe instroom MVO	Instroom van nieuwe jeugdigen uit een nieuwe doelgroep, die voorheen zeker geen OTS hadden gekregen.
MVO in plaats van OTS	Jeugdigen die voorheen een OTS hadden gekregen, maar nu een MVO. Deze variabele laat het aantal OTS'en dalen.
Opschaling MVO naar OTS	Jeugdigen met een MVOen die door de kinderrechter worden omgezet in een OTS.
Nazorg OTS	Jeugdigen met een MVOen die worden opgelegd bij beëindiging van een OTS.
Minder OTS-verlenging door nazorg MVO	Jeugdigen die voorheen een verlenging OTS hadden gekregen, maar nu een MVO krijgen.
Ouders maakt eigen plan	Het aantal ouders dat uiteindelijk een eigen plan opstelt aan de start van een OTS, en aan de gezinsvoogd aanbiedt.
Plannen afgekeurd door GV	Het aantal plannen opgesteld door ouders aan de start van

3 mei 2012

	een OTS, dat uiteindelijk door de gezinsvoogd wordt afgekeurd.
Beroep tegen afkeuren eigen plan	Het aantal ouders wiens eigen plan aan de start van een OTS wordt afgekeurd door de gezinsvoogd, en in daartegen bij de rechter in beroep gaat.
Geschillenregeling	Het aantal geschillen dat zal leiden tot een zitting.
Beëindiging plaatsing pleeggezin	Het aantal beëindigingen van pleegzorgplaatsingen van jeugdigen jonger dan 18 jaar, die langer dan een jaar hebben geduurd.

Tabel 3: toelichting bij gebruikte variabelen.

Van enkele variabelen of effecten zijn geen schattingen gemaakt. Deze zijn voor alle drie scenario's door de onderzoekers geschat. De volgende tabel geeft een overzicht van alle gebruikte schattingen. De variabelen die een * hebben, zijn geschat door de onderzoekers. Voor de variabelen met een ** zijn wel schattingen, maar hebben de onderzoekers scenarioschattingen 'minimaal' een 'maximaal' toegevoegd.

De ingevoerde variabelen in het model	Scenario		
	A	B	C
	Minimaal	Gemiddeld	Maximaal
Nieuwe instroom MVO	4,0%	17,0%	30,0%
MVO in plaats van OTS	15,0%	7,5%	0,0%
Opschaling MVO naar OTS	10,0%	25,0%	50,0%
Nazorg OTS**	10,0%	15,0%	20,0%
Minder OTS-verlenging door nazorg MVO*	7,5%	5,0%	2,5%
Ouders maakt eigen plan*	10,0%	25,0%	50,0%
Plannen afgekeurd door GV*	10,0%	25,0%	50,0%
Beroep tegen afkeuren eigen plan*	10,0%	25,0%	50,0%
Geschillenregeling**	9%	17,5%	26%
Beëindiging plaatsing pleeggezin**	2.000	2.185	2.464

Tabel 4: schattingswaarden bij de variabelen

Bovenstaande schattingen zijn gebruikt voor de financiële berekeningen in de volgende paragraaf.

3 mei 2012

3.5 Scenario: minimaal

	BJZ		RvdK		RvdR		totale kosten
	# maatregelen	kosten	# onderzoeken	kosten	# zaken	kosten	
Scenario A: Minimaal							
Nieuwe instroom MVO	2.610	20.883.280	3.480	11.600.240	2.610	1.087.236	33.570.756
MVO in plaats van OTS	-2.061	-16.486.800	-2.748	-9.158.084	-2.061	-858.344	-26.503.228
Opschaling MVO naar OTS	261	0	261	739.542	261	108.724	848.266
Nazorg OTS	1.374	10.991.200	1.374	3.892.327	1.374	572.229	15.455.757
Minder OTS door nazorg MVO	-1.030	-8.243.400	0	0	-1.030	-429.172	-8.672.572
Ouders maken eigen plan	1.374	4.739.955			14	5.722	4.745.677
Geschillenregeling	1.202	817.471			1.202	500.701	1.318.171
Beëindiging plaatsing pleeggezin	2.000	1.020.000			2.000	833.000	1.853.000
		13.721.706		7.074.025		1.820.096	22.615.826

3.6 Scenario: gemiddeld

	BJZ		RvdK		RvdR		totale kosten
	# maatregelen	kosten	# onderzoeken	kosten	# zaken	kosten	
Scenario B: Minimaal							
Nieuwe instroom MVO	3.366	26.928.440	4.488	14.958.204	3.366	1.401.962	43.288.606
MVO in plaats van OTS	-1.030	-8.243.400	-1.374	-4.579.042	-1.030	-429.172	-13.251.614
Opschaling MVO naar OTS	842	0	842	2.384.051	842	350.490	2.734.541
Nazorg OTS	2.061	16.486.800	2.061	5.838.491	2.061	858.344	23.183.635
Minder OTS door nazorg MVO	-687	-5.495.600	0	0	-687	-286.115	-5.781.715
Ouders maken eigen plan	3.435	11.849.888			215	89.411	11.939.298
Geschillenregeling	2.404	1.634.941			2.404	1.001.401	2.636.342
Beëindiging plaatsing pleeggezin	2.185	1.114.350			2.185	910.053	2.024.403
		44.275.419		18.601.704		3.896.374	66.773.497

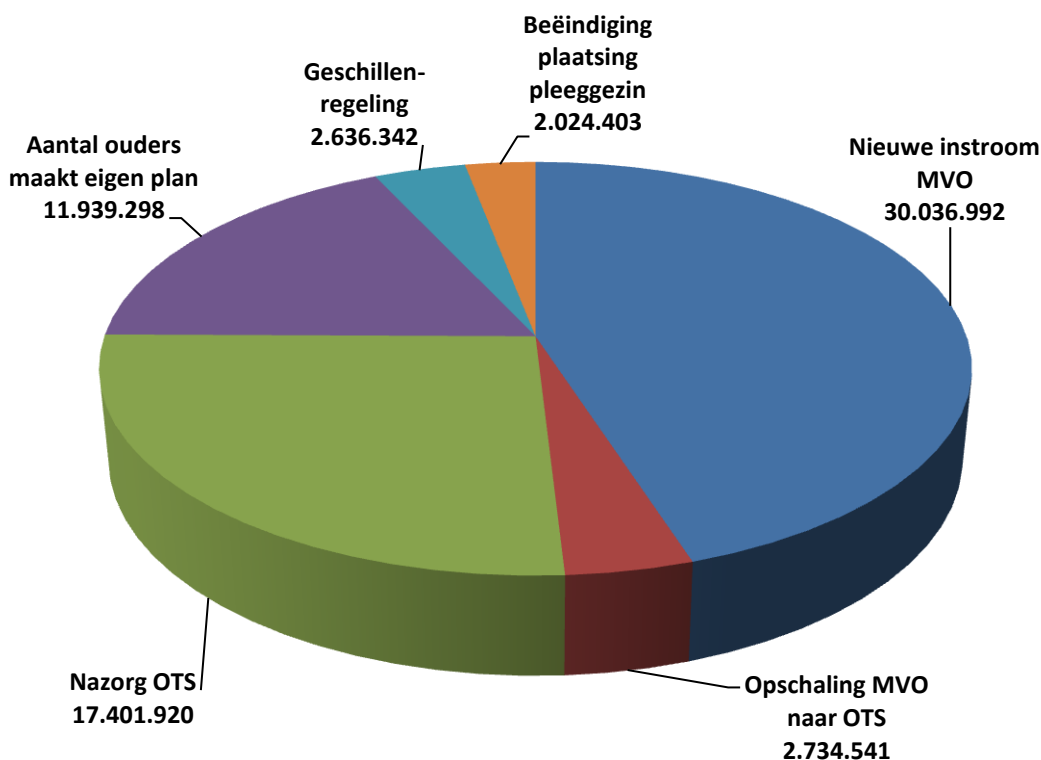
3.7 Scenario: maximaal

	BJZ		RvdK		RvdR		totale kosten
	# maatregelen	kosten	# onderzoeken	kosten	# zaken	kosten	
Scenario : Minimaal							
Nieuwe instroom MVO	4.122	32.973.600	5.495	18.316.168	4.122	1.716.688	53.006.456
MVO in plaats van OTS	0	0	0	0	0	0	0
Opschaling MVO naar OTS	2.061	0	2.061	5.838.491	2.061	858.344	6.696.835
Nazorg OTS	2.748	21.982.400	2.748	7.784.655	2.748	1.144.459	30.911.513
Minder OTS door nazorg MVO	-343	-2.747.800	0	0	-343	-143.057	-2.890.857
Ouders maken eigen plan	6.870	23.699.775			1.717	715.287	24.415.062
Geschillenregeling	3.606	2.452.412			3.606	1.502.102	3.954.514
Beëindiging plaatsing pleeggezin	2.464	1.256.640			2.464	1.026.256	2.282.896
		79.617.027		31.939.314		6.820.078	118.376.419

3 mei 2012

3.8 Analyse: herkomst extra kosten bij scenario ‘gemiddeld’

De verschillende maatregelen hebben alle een specifiek aanwijsbaar effect op de totale extra kosten. Onderstaande tabel maakt inzichtelijk welke maatregel de kostenstijgingen veroorzaken.

Figuur 1: verdeling kosteneffect per amendement

3.9 Kosten per sector

De extra kosten kunnen worden uitgesplitst naar de uitvoerende partijen die de extra inspanningen zouden moeten leveren. Onderstaande tabel geeft hiervan een overzicht.

	Scenario Minimaal	Scenario Gemiddeld	Scenario Maximaal
BJZ	13.721.706	44.275.419	79.617.027
RvdK	7.074.025	18.601.704	31.939.314
RvdR	1.820.096	3.896.374	6.820.078
Totaal	22.615.826	66.773.497	118.376.419

Tabel 5: kosten verdeeld naar sector

3 mei 2012

3.10 Kosteneffecten buiten de scope van het onderzoek

Niet alle denkbare effecten van wijzigingen in de KB-wetgeving zijn in onze berekeningen meegenomen. De volgende effecten kunnen effect hebben op de kosten:

- Doordat ouders een eigen plan mogen maken bij aanvang van een OTS, zullen de kosten van de vervolghulp voor dat gezin kunnen dalen. Voorkomingen van uithuisplaatsingen zijn hiervoor een sprekend voorbeeld.
- Doordat ouders een eigen plan maken bij aanvang van een OTS, kan de doorlooptijd van deze OTS worden verkort. Als het plan van de ouders werkt en de bedreiging voor de kinderen hierdoor verdwijnt, vervalt de grond voor de OTS.
- De duur van de MVO is in onze berekeningen niet variabel gemaakt. We zijn uitgegaan van de duur van één jaar. Een kortere duur voor MVO leidt tot lagere kosten.

3 mei 2012

4. Conclusies en aanbevelingen

Dit hoofdstuk bevat de belangrijkste conclusies en aanbevelingen van dit onderzoek.

4.1 Conclusies

- De amendementen hebben een duidelijk kostenverhogend effect. In het (theoretische) scenario ‘minimaal’ – waarin alle effecten maximaal gunstig uitpakken – bedragen de geraamde kosten van de wijzigingen ruim € 20 miljoen. In het (eveneens theoretische) maximale scenario bedragen de kosten bijna € 120 miljoen. Deze effecten zijn hoger dan de reeds geraamde 17% kostenstijging als gevolg van het oorspronkelijke wetsvoorstel.
- De stijging van het aantal maatregelen is door geen van de partijen nauwkeurig te voorspellen. Een grotere nauwkeurigheid dan weergegeven in dit onderzoek is hooguit mogelijk op basis van grootschalig en landelijk dossieronderzoek.
- De MVO wordt werkbaar geacht. Invoering is mogelijk per 1 juli 2013.
- De grens tussen ‘bedreiging’ en ‘ernstig bedreiging’ is moeilijk te trekken, veel zal ter interpretatie aan de kinderrechtster worden gelaten.
- Er bestaan op het moment nog veel beelden over de doelgroep van de MVO maatregel.
- De mogelijkheid van een MVO – en het daarmee gepaard gaande verkeer tussen MVO en OTS – kan hinderlijke gevolgen hebben op de hulpverlening, bijvoorbeeld door het wachten op gerechtelijke uitspraken.
- Het uitbreiden of aanpassen van een te lichte of te gerichte MVO maatregel, vergt een nieuw onderzoek en een nieuwe rechtsgang. Dit vormt een risico voor de werkbaarheid van de MVO.
- Opschaling van een MVO naar een OTS-maatregel is alleen mogelijk wanneer de bedreiging van het kind toeneemt tot ‘ernstig’. Zolang géén sprake is van ernstige bedreiging, moet met de MVO verder worden gewerkt.
- Pilots houden om de effecten van de MVO beter te kunnen inschatten lijken vanwege het ontbreken van een rechtsgrond geen haalbaar instrument. Voor de ‘eigen plannen door ouders’ is het instrument pilots wel mogelijk.
- De transitie van het jeugdzorgstelsel wordt gezien als één van de belangrijkste risico’s voor de invoering van de MVO. De transitie veroorzaakt reeds een zware belasting voor zowel (lokale) overheden als de uitvoerende partijen, invoering van de MVO vormt hierop een extra belasting. Bovendien beogen zowel de transitie jeugdzorg als de MVO deels hetzelfde, namelijk het sneller ingrijpen bij problemen. Het is niet duidelijk in welke mate gemeenten straks (nog) behoefte hebben aan de MVO. Tot slot vergen de veranderingen investeringen in delen van het stelsel die door de transitie (wellicht) verdwijnen. De bereidheid tot investeren in deze delen van het stelsel is laag.

3 mei 2012

4.2 Aanbevelingen

- Er bestaan veel beelden over de doelgroep van de MVO maatregel, het lijkt zinvol om dit beeld scherper te krijgen voordat de wet van kracht wordt.
- De mogelijkheid voor ouders om bij de aanvang van een OTS een eigen plan te maken geldt vooralsnog niet voor de MVO. Het lijkt logisch om de ouders ook bij een MVO in de gelegenheid te stellen eerst een eigen plan te maken.
- Door de invoering van de MVO ontstaan bij de uitvoerende partijen in de keten nieuwe cliëntstromen, zoals opschalingszaken. Deze zaken komen in relatief korte tijd tweemaal voor de rechter. Deze nieuwe stromen kunnen leiden tot kortere *gemiddelde* behandelzeiten, welke met name bij ‘pxq-bekostiging’ zou moeten leiden tot lagere tarieven. De bestaande (gemiddelde) tarieven voor de uitvoerende partijen zullen dan dus moeten worden herijkt op deze nieuwe stromen. Dit geldt overigens niet voor het OTS tarief.
- Effectmeting van invoering MVO en ‘eigen plan ouders’ vooraf vormgeven. Bestaande registraties zijn niet voldoende om deze effecten – ook op langere termijn – te kunnen volgen.
- In plaats van de MVO-maatregel zou een uitbreiding van de bestaande OTS-maatregel met een aantal *specifieke* doelgroepen kunnen worden overwogen. Dit zou de invoeringsrisico’s – bijvoorbeeld in relatie tot de transitie jeugdzorg – aanzienlijk kunnen verkleinen.
- De MVO leidt hoogstwaarschijnlijk tot een toename van de bureaucratie, met name door de administratieve handelingen die nodig zijn voor opschaling en afschaling tussen MVO en OTS.

3 mei 2012

Bijlage I: Zienswijzen

Ieder van de betrokken partijen is in staat gesteld om op de onderzoeksvragen te reageren met een zienswijze. Dit hoofdstuk bevat een samenvatting van de zienswijzen van de partijen.

Hoofdstuk I: Maatregel Opgroeiondersteuning

1. Zal de MVO, gelet op de definitie van de doelgroep, leiden tot extra instroom van zaken bij de Raad, BJZ/Nidos en rechterlijke macht, zoja, met welk percentage moet rekening worden gehouden?

Antwoord op vraag I.1

1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ)

De MVO zal leiden tot extra instroom van zaken bij BJZ. De verwachting is dat instroom vanuit andere doelgroepen volgt. Denk hierbij aan bijvoorbeeld leerplicht/schoolverzuimzaken, MVO als nazorg daar waar verlenging OTS geen optie (want te zwaar) meer is, situaties die nu wegens twijfel niet worden opgepakt of doorgezet, opvullen van het gat tussen vrijwillig kader en OTS (nu geen oplossing voor), MVO als inzet bij huiselijk geweldsituaties, situaties waarin het verzoek om OTS door de rechter is afgewezen, AWBZ-groep indien overheveling AWBZ naar gemeente). Veelal zal dus sprake zijn van vroeger ingrijpen dan in de huidige situatie.

PGB dat gaat vervallen kan een extra verhogende invloed hebben.

Inschatting is dat het gaat om een extra instroom van 10% tot 30%. Er zal ook een verschuiving optreden, huidige OTS die MVO wordt: 15%.

Nazorg zou in 15% van de gevallen kunnen worden ingezet. Dit gebeurt als de OTS moet worden opgeheven maar betrokkenheid gewenst blijft.

Kanttekening bij de vraag: om een nog betere inschatting te kunnen maken moet duidelijk zijn wat het onderscheidende criterium tussen de MVO en OTS, namelijk 'bedreiging', concreet inhoudt. Dit is niet gedefinieerd. Dit is wel punt van gemeenschappelijke definitievorming met de Raad voor de Kinderbescherming.

Het is aan te bevelen een monitor in te richten voor het volgen van de effecten van MVO. Hier zal actief op gestuurd moeten worden, zonder sturing zal niet alle benodigde informatie beschikbaar komen.

Het is lastig in de schatten of de MVO leidt tot een lager aantal toekomstige OTS'sen, doordat de vroegtijdige interventie escalatie heeft voorkomen. Aangezien de doelgroep veelal MPG zijn, lijkt het echt oplossen van de problemen heel lastig. Een doelgericht meerjarenonderzoek kan dit wellicht inzichtelijk maken.

2. Nidos

De MVO zal leiden tot extra instroom van zaken bij Nidos. De verwachting is dat instroom vanuit andere doelgroepen volgt. Denk hierbij aan bijvoorbeeld leerplicht/schoolverzuimzaken, MVO als nazorg daar waar verlenging OTS geen optie (want te zwaar) meer is, situaties die nu wegens twijfel niet worden opgepakt of doorgezet, opvullen van het gat tussen vrijwillig kader en OTS (nu geen oplossing voor), MVO als inzet bij huiselijk geweldsituaties, situaties waarin het verzoek om OTS door de rechter is afgewezen, AWBZ-groep indien overheveling AWBZ naar gemeente).

Op basis van het huidige aantal OTS-en schat Nidos in dat het 15 MVO zaken zal betreffen. 15% van 173 (74 nieuwe OTS + 99 OTS verleningen)

3 mei 2012

Kanttekening bij de vraag: om een nog betere inschatting te kunnen maken moet duidelijk zijn wat het onderscheidende criterium tussen de MVO en OTS, namelijk ‘bedreiging’, concreet inhoudt. Dit is niet gedefinieerd. Dit is wel punt van gemeenschappelijke definitievorming met de Raad voor de Kinderbescherming.

3. Raad voor de Kinderbescherming

Doelgroep is niet echt gedefinieerd in de wet en de Memorie van Toelichting. In uitvoeringspraktijk zal dat verder ingevuld moeten worden. Criteria die gebruikt kunnen worden voor onderbouwing van de Maatregel Voor Opgroeiondersteuning (MVO) zijn:

- Veiligheid (in engere zin) van het kind is niet in gevaar
- uithuisplaatsing is niet aan de orde,
- maatregel is bedoeld als zetje in de rug
- het uitvoeren van de maatregel vraagt enige motivatie en inzicht bij de ouders
- er is sprake van een zorgindicatie en er zijn geen mogelijkheden in het vrijwillig kader
- De maatregel heeft een duidelijk afgebakend doel, bijvoorbeeld ten aanzien van één leefgebied.

Extra instroom Raad

Het is de vraag of deze lichtere zaken thans bij de Raad binnenkomen. Uit recent dossieronderzoek in beschermingszaken bij de Raad (381 gezinnen, 636 kinderen) blijkt dat 80% van de beschermingszaken te maken heeft met minstens 2 soorten ernstige problematiek. In het interne onderzoek is gefocust is op licht verstandelijke beperking, verslaving, psychiatrische problematiek huiselijk geweld en schuldenproblematiek. Het lijkt erop dat de Raad momenteel de lichtere zaken die tot een MVO zouden kunnen leiden nu nauwelijks binnen krijgt. We verwachten dat de mogelijkheid van een MVO tot extra instroom leidt, waar het gaat om een nieuwe groep met een andere juridische grond dan de OTS. Van de resterende groep van 20% zou een deel zaken eventueel in aanmerking kunnen komen voor een MVO.

Extra instroom is ook mogelijk wanneer de ouders een opgelegde MVO onvoldoende aanvaarden. BJZ deelt dit dan mee aan de Raad waarna de Raad onderzoek kan doen om na te gaan of een ondertoezichtstelling nodig is. Ook kan na afloop van een ondertoezichtstelling het lichtere kader van een MVO gewenst worden geacht met name bij die ondertoezichtstellingen waar een deel van de doelen niet gehaald werd en er nog ondersteuning met enige drang nodig is. Ook dit leidt tot meer onderzoek en hogere instroom bij de Raad.

Percentages extra instroom Raad :

(onder instroom verstaat de Raad meldingen waarop het intakebesluit ‘onderzoek’ wordt genomen)

1. Instroom van nieuwe zaken vanwege andere doelgroep voor MVO: onze inschatting is 3% van het aantal beschermingsonderzoeken volgens het productievoorstel 2012 (excl. Onderzoeken maatregel na OTS); dat zijn 549 onderzoeken.
2. Onderzoek naar noodzaak van een ondertoezichtstelling na “mislukken” van MVO: onze inschatting is 1,5% van het aantal beschermingsonderzoeken 2012 (excl. Onderzoeken maatregel na OTS); dat zijn 278 onderzoeken. Zie voor onderbouwing het antwoord op vraag 1.6.
3. Onderzoek naar de mogelijkheid van een MVO in aansluiting op een ondertoezichtstelling: onze inschatting is 6% van het aantal beschermingsonderzoeken 2012 (excl. Onderzoeken maatregel na OTS); dat zijn 1100 onderzoeken. Dat komt ongeveer overeen met 15% van het aantal toetsingen OTS. Zie voor het totaaloverzicht het antwoord op vraag 1.3.

Extra instroom BJZ/NIDOS/Rechterlijke macht

De zaken die via BJZ/AMK bij ons binnen komen bevatten thans dermate zware problematiek dat in ongeveer 75% door de Raad een verzoek tot ondertoezichtstelling bij de kinderrechtter wordt ingediend. In 25% (in 2010 ging het om 5700 zaken) wordt geen maatregel gevraagd. Het is mogelijk dat de Raad in een aantal van deze zaken straks wel een MVO vraagt en dit heeft gevolgen voor de instroom van de ketenpartners.

4. Raad voor de Rechtspraak

De rechtspraak verwacht een extra instroom van zaken. Bovenop de in 2008 geschatte toename ten gevolge van

3 mei 2012

de toen voorgestelde uitbreiding van de rechtsgrond van de OTS, komt nu het aantal zaken dat van een MVO naar een OTS zal gaan. In veel gevallen zal eerst gekozen worden voor de MVO nu artikel 8 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) verlangt dat gekozen dient te worden voor de lichtste maatregel die het kind voldoende beschermt. In een deel van de zaken zal dan op een later moment alsnog een OTS worden opgelegd. Door gebrek aan referentiemateriaal is het voor de rechtspraak niet in te schatten welke omvang de toename zal hebben. De Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) zal doorgaans de verzoekende instantie zijn en bepalend zijn voor het aantal zaken dat bij de rechtbanken aanhangig wordt gemaakt.

5. Vereniging Nederlandse Gemeenten

-

6. Interprovinciaal Overleg

Ja, maar omvang maatregel MVO is nu moeilijk in te schatten, maar verwacht wordt dat een nieuwe doelgroep met lichtere problematiek wordt bereikt dan die nu een OTS krijgt. Het gaat immers voor MVO om jongeren die in hun ontwikkelingen worden bedreigd. Bij OTS gaat het om ernstige bedreiging.

De nieuwe maatregel is effectief voor doelgroepen die meer drang nodig hebben zoals zorgmijders, maar ook voor bijvoorbeeld leerplichtzaken. Het zijn in ieder geval jongeren waarvoor geen UHP voorzien is. Het is denkbaar dat in de huidige OTS populatie een groep jongeren zit die in de toekomst een MVO zou ontvangen. Hoe groot deze groep is kan IPO niet inschatten. De omgangs-OTS is een voorbeeld van deze MVO groep. Een belangrijke verborgen groep is de PGB, die nu buiten beeld van de jeugdzorg blijft. De bezuinigingen op de PGB zou deze doelgroep in beeld kunnen brengen, dat zou kunnen leiden tot extra instroom in MVO. Ook zwerfjongeren en omgangsregelingen zullen naar verwachting tot de nieuwe doelgroep voor de MVO gaan behoren.

Het is volgens IPO goed denkbaar dat de MVO wordt gebruikt in het kader van nazorg op een OTS traject, al geeft het vereiste MVO tarief (=volgens IPO 1e jaar OTS tarief) daartoe geen financiële aanleiding. Met name wanneer ouders wel, maar de jongere nog niet in staat en bereid is om hulpverlening toe te staan. Een voordeel van een nazorg MVO is dat dezelfde contactpersoon betrokken kan blijven.

7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Dat is onduidelijk: wellicht dat bestaande gevallen die nu OTS krijgen voor deze maatregel in aanmerking komen; de kans is groter dat een nieuwe groep hieronder valt waarvan een deel wellicht op een later moment toch in aanmerking zou kunnen komen voor OTS.

Over welk percentage het gaat is niet duidelijk

8. Ministerie van Veiligheid & Justitie

De extra instroom zal naar verwachting van het Ministerie van Veiligheid en Justitie beperkt zijn, ervan uitgaande dat op dit moment het onderscheid tussen 'bedreigd' en 'ernstig bedreigd' diffuus is. Het hangt in ieder geval samen met de definitie van de doelgroep. Enkele bestaande beelden bij deze doelgroep zijn:

- Enkelvoudige problematiek, of
- Uithuisplaatsing wordt niet voorzien, of
- In plaats van outreachende hulpverlening, dus als alternatief voor drang

Er zijn verschillende gegevens die de toekomstige instroom wellicht voorspellen:

- Bureau jeugdzorg zal méér verzoeken aan de raad kunnen doen, doordat een grotere groep in aanmerking komt voor een maatregel. Deze zaken worden nu niet aan de raad voorgelegd omdat OTS volgens de inschatting van BJZ zeker niet haalbaar is.
- Ongeveer 30% van de raadsonderzoeken leidt niet tot een verzoek aan de rechter. Deze groep zou te licht bevonden kunnen zijn voor een OTS verzoek, maar wel in aanmerking kunnen komen voor een MVO. Veelal leidt juist het onderzoek echter tot hernieuwde medewerking van ouders, waardoor rechterlijke toetsing niet meer direct nodig is.

In ongeveer 5% van de zaken wordt OTS niet toegewezen. In deze groep zou een deel zaken kunnen zitten die subsidiair wel tot een MVO zouden kunnen leiden.

9. Van Montfoort

-

3 mei 2012

2. Welke methodiek moet worden gehanteerd voor de MVO, kan dat de bestaande Deltamethode zijn?

Antwoord op vraag I.2	
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ)	De uitgangspunten, het denkraam van de Deltamethode kunnen worden gebruikt voor de MVO, met wellicht nuancering op een aantal punten. Vergt daarom scholing van de medewerkers die nog niet Deltageschoold zijn. De methode kent ook elementen die goed passen bij de huidige methode jeugdreclassering. Het sluit goed aan bij de ontwikkelingen richting nieuwe aanpak multiprobleem gezinnen. Maar omdat de basis een rechterlijke uitspraak is met bedreiging als titel, is de gefaseerde aanpak van Delta zonder meer geschikt, met per probleemtype (leerplicht verschilt met omgangsregeling of strafrechtproblemen) specifieke modules.
2. Nidos	De uitgangspunten, het denkraam van de Nidos-methode kunnen worden gebruikt voor de MVO, met wellicht nuancering op een aantal punten.
3. Raad voor de Kinderbescherming	De Raad werkt niet met de Deltamethode maar gebruikt de Methode Raadsonderzoek in Beschermingszaken die ontwikkeld is in samenhang met de Deltamethode. Voor de MVO wordt de bestaande Methode Raadsonderzoek momenteel verder ontwikkeld. De MVO vraagt om aanpassing van de onderzoeksvragen en het onderzoeksplan. De MVO zal afgewogen moeten worden tegen de mogelijkheid van een OTS of hulpverlening in vrijwillig kader.
4. Raad voor de Rechtspraak	Deze vraag betreft niet de expertise van de rechtspraak en de rechtspraak is daarom niet in staat deze te beantwoorden.
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten	-
6. Interprovinciaal Overleg	Het is denkbaar dat de Deltamethode op punten moet worden aangepast, dit heeft dan ook gevolgen voor scholing.
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	-
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie	Of de Deltamethode gebruikt kan worden hangt af van definitie van de doelgroep. Hoe dichter de doelgroep lijkt op de OTS doelgroep, hoe waarschijnlijker het is dat de Deltamethode geschikt is. Voorlopig wijst weinig erop dat de Deltamethode niet geschikt zou zijn.
9. Van Montfoort	-

3. Wat zijn de financiële gevolgen van deze (extra) instroom voor de Raad, de rechterlijke macht en de BJZ, uitgaande van een gelijkblijvende methodiek?

Antwoord op vraag I.3	
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ)	Meer formatie (tussen de 10 en 30 %) uitgaande van een extra instroom van 15%, dan is de berekening als volgt: 15% (= tussen 10 en 30%) van 12.000 (instroom 2010) = 1800 zaken. Bij tarief Deltamethode, geschat als € 8000, dan bedragen de kosten 14.4 miljoen. Bekeken zou moeten worden of de kostprijs van een MVO lager kan zijn, omdat de tijdsinvestering verminderd zou moeten worden met het ontbreken van verzoekschriften uithuisplaatsing, schriftelijke aanwijzing. De rapportagedruk blijft gelijk. Stel dit aandeel op 10% van de tijd, dan wordt de kostprijs 7200 ipv 8000, de extra kosten zijn dan € 12,96 miljoen. Hierop kan in mindering gebracht de besparing op grond van dit zelfde principe van het aandeel overloop OTS (zie vraag

3 mei 2012

1.5.1) = 1800*800= 1.44 miljoen. Netto dus 11.42 miljoen. Deltatraining extra medewerkers BJZ				
2. Nidos Meer formatie (tussen de 10 en 30 %) uitgaande van een extra instroom van 15%, dan is de berekening als volgt: 15% van 173 (instroom 2010) = 25 zaken. Bij tarief Nidos-methode, geschat als € 5841,-, dan bedragen de kosten € 146.025. Bekeken zou moeten worden of de kostprijs van een MVO lager kan zijn, omdat de tijdsinvestering verminderd zou moeten worden met het ontbreken van verzoekschriften uithuisplaatsing, schriftelijke aanwijzing. De rapportagedruk blijft gelijk. Stel dit aandeel op 10% van de tijd, dan wordt de kostprijs €5257 ipv € 5841, de extra kosten zijn dan €131425. Hierop kan in mindering gebracht de besparing op grond van dit zelfde principe van het aandeel overloop OTS (zie vraag 1.5.1) = 25*584= 14.600.				
3. Raad voor de Kinderbescherming				
4.				
Nieuwe instroom				
Percentage van 'Onderzoek kb-maatregel, exclusief maatregel na ots				
			In fte uitvoering	In euro's
				€
Nieuwe instroom door lichtere criteria (waaronder leerplicht via zorgmelding)	3%	549	11,4	1.831.500
Onderzoek OTS na mislukte MVO	1,5%	278	5,8	€ 926.667
				€
Onderzoek MVO na een te beëindigen OTS (komt voor uit toetsing)	6%	1099	22,8	3.663.000
				€
				6.421.167
	Caseload	48,13		
	Kostprijs	3.333		
NB 1. Nadere uitwerking moet uitwijzen of en in welke mate een onderzoek MVO na een te beëindigen OTS wellicht minder ingrijpend (en daarmee goedkoper) kan zijn.				
NB 2. De berekening van de financiële consequenties is gebaseerd op de bestaande caseloads en kostprijzen voor beschermingsonderzoek. Deze zullen eind 2011 en begin 2012 worden herijkt op grond van de nieuwe kindbeschermingswetgeving. De verwachting is dat deze daardoor zullen stijgen ten opzichte van de huidige waarden.				
NB 3. De benadrukt dat de opgenomen formatie de uitvoerenden betreft, dus exclusief overhead.				
5. Raad voor de Rechtspraak Een verzoekschrift voor een MVO zal in werklast per zaak gelijk zijn aan de werklast voor een verzoekschrift OTS. De financiële gevolgen zijn dus het aantal verzoeken x werklast OTS zoals berekend in het advies van de Raad d.d. 5 juni 2008 op pagina 2.				
6. Vereniging Nederlandse Gemeenten -				
7. Interprovinciaal Overleg Ja, maar omvang maatregel MVO is nu voor het IPO moeilijk in te schatten, maar het zal zeker financiële gevolgen hebben voor BJZ. Voor het IPO staat centraal dat deze omvang door VenJ gefinancierd moet worden ogv tarief OTS volgens systeem P(prijs per maatregel) x Q (kwantiteit). Dit is conform de huidige financieringssysteematiek jeugdbescherming en was ook uitgangspunt van de afspraken met IPO over de gevolgen wetswijziging vóór de aannme van de amendementen .				

3 mei 2012

<p>Wij gaan ervan uit dat het hier om een tijdsintensieve maatregel gaat waarbij het kind thuis is geplaatst en intensief gewerkt moet worden aan motivatie tot aannname van hulp en gedragsverandering van ouders. Dus 1 maatregel MVO kost minimaal de prijs van een OTS van max 1 jaar. Juist het ontbreken van een UHP in de MVO maakt dat deze trajecten intensiever zijn dan het gemiddelde OTS traject. Immers, een uithuisgeplaatste jongere is voor een gezinsvoogd relatief weinig werk.</p> <p>Het is overigens aan te bevelen dat MVO en OTS in de in hetzelfde budget terechtkomen als preventie en vrij toegankelijke zorg, om te voorkomen dat OTS alsnog wordt gebruikt om kosten op andere budgetten te laten drukken dan het gemeentelijke. Het IPO ziet het gevaar dat in voorkomend geval de noodzakelijke zorg niet kan worden geleverd.</p>
<p>8. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport</p> <p>-</p>
<p>9. Ministerie van Veiligheid & Justitie</p> <p>De verwachting is dat de Raad wellicht meer onderzoeken zal moeten uitvoeren. Het lijkt vooralsnog niet dat de Raad een nieuwe onderzoeksmethodiek zal moeten gaan ontwikkelen. Immers, pas aan het einde van het onderzoek zal duidelijk zijn welke maatregel de meest geëigende is.</p> <p>De rechterlijke macht zal te maken krijgen met méér zaken. Deze stijging komt voort uit het aantal extra maatregelen dat zal worden uitgesproken (grotere doelgroep). Ook het omzetten van MVO's naar OTS's en OTS's naar MVO's zal leiden tot extra drukte op de rechtbank.</p> <p>BJZ zal alle opgelegde MVO's moeten uitvoeren tegen de kostprijs OTS (bij gelijkblijvende methode)</p>
<p>10. Van Montfoort</p> <p>-</p>

4. Is de invoering van de MVO in de praktijk werkbaar voor de partijen in het veld?

<p>Antwoord op vraag I.4</p>
<p>1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ)</p> <p>Ja, mits verduidelijking op een aantal aspecten en met een aantal opmerkingen/voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> -inbouwen nieuw proces in IJ -duidelijkheid in onderscheid MVO/OTS bedreiging/ernstige bedreiging -samenwerking met Raad noodzakelijk als het gaat om efficiënt opschakelen van MVO naar OTS -scheidslijn enkelvoudige problematiek/multiprobleem -de rol van de kinderrechter; hoe concreet wordt de beschikking ingevuld en hoeveel ruimte houdt BJZ om de maatregel binnen de beschikking te kunnen uitvoeren -door weer een nieuwe maatregel volgt er opeenstapeling van maatregelen en tijd voordat je kunt opschakelen naar uiteindelijk de gedragsbeëindigende maatregel. Mag niet ten koste gaan van het belang van het kind. De totale duur van verplichte bemoeienis kan hierdoor juist weer toenemen in bepaalde gevallen. <p>Bij de invoering een monitor/volgsysteem en evaluatie na een aantal (3) jaren.</p>
<p>2. Nidos</p> <p>Ja, mits verduidelijking op een aantal aspecten en met een aantal opmerkingen/voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> -inbouwen nieuw proces in EPD -duidelijkheid in onderscheid MVO/OTS bedreiging/ernstige bedreiging -samenwerking met Raad noodzakelijk als het gaat om efficiënt opschakelen van MVO naar OTS -scheidslijn enkelvoudige problematiek/multiprobleem -de rol van de kinderrechter; hoe concreet wordt de beschikking ingevuld en hoeveel ruimte houdt Nidos om de maatregel binnen de beschikking te kunnen uitvoeren -door weer een nieuwe maatregel volgt er opeenstapeling van maatregelen en tijd voordat je kunt opschakelen naar uiteindelijk de gezagsbeëindigende maatregel. Bij de invoering een monitor/volgsysteem en evaluatie na een aantal (3) jaren.
<p>3. Raad voor de Kinderbescherming</p> <p>De verwachting is dat de MVO werkendeweg, in samenspraak met de ketenpartners en onder invloed van de jurisprudentie zich verder uit zal kristalliseren en werkbaar wordt</p>

3 mei 2012

<p>4. Raad voor de Rechtspraak De rechtspraak heeft hier geen goed zicht op. Gelet op de onverwachte creatie van de MVO is de verwachting dat de invulling nog zorgvuldige uitwerking behoeft.</p>
<p>5. Vereniging Nederlandse Gemeenten -</p>
<p>6. Interprovinciaal Overleg Vraag voor JN, maar is wel van belang voor de vraag of de wet uitvoerbaar is. Er zal rekening gehouden moeten worden met een lange invoeringstijd, van zeker 2-3 jaar. De invoering van de Deltamethode heeft ook zo lang geduurd. Extra instroom zonder extra budget zal leiden tot een niet-werkbare situatie. Het is overigens niet ondenkbaar dat in de toekomst door de te verwachte afname van de OTS de budgetten weer een normaal beeld laten zien De transitie jeugdzorg, met de verschuivingen in verantwoordelijkheden overal in het stelsel maakt de veranderopdracht voor de invoering van de MVO alleen maar groter en complexer. ‘Alles beweegt’.</p>
<p>7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport Ik denk het wel</p>
<p>8. Ministerie van Veiligheid & Justitie De mogelijkheid om bij de kinderrechter beide maatregelen subsidiair aan te vragen vergroot de praktische werkbaarheid; er kan volstaan worden met één procedure. In dit proces is de inbreng van de raad gewenst, het gaat dan vooral om de definitie en de visie op de maatregel. In het rekest voor een MVO moet door de Raad worden opgenomen waar de maatregel op is gericht, in het rekest voor een OTS worden bedreigingen vermeld. Bij de discussie over de MVO is de gedragsbeïnvloede maatregel (als onderdeel van jeugdreclassering) als voorbeeld genomen. Deze worden in de praktijk veelal aangereikt door BJZ. Raad en rechter nemen dat advies dan over.</p>
<p>9. Van Montfoort -</p>

5. Is te verwachten dat de MVO wordt ingezet als alternatief voor de huidige OTS?
Zo ja, aan welk percentage daling in het aantal OTS-en moet worden gedacht?

<p>Antwoord op vraag I.5</p>
<p>1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ) Ja, is te verwachten, maar om dit te kunnen duiden is kadering van de beide maatregelen noodzakelijk: wanneer MVO en wanneer OTS. Ook hier geldt dat dit moeilijk is in te schatten, dus dat zou tussen de 10 en 30% kunnen liggen.</p>
<p>2. Nidos Ja, is te verwachten, maar om dit te kunnen duiden is kadering van de beide maatregelen noodzakelijk: wanneer MVO en wanneer OTS. Ook hier geldt dat dit moeilijk is in te schatten, dus dat zou tussen de 10 en 30% kunnen liggen.</p>
<p>3. Raad voor de Kinderbescherming Nee. Zoals uit onze reactie onder 1.1 blijkt, bevatten de zaken die via BJZ/AMK bij ons binnen komen thans dermate zware problematiek dat in ongeveer 75% door de Raad een verzoek tot ondertoezichtstelling bij de kinderrechter wordt ingediend. In ongeveer 95% wordt het verzoek door de kinderrechter uitgesproken. Wel is het mogelijk er in de zaken waarin we nu geen maatregel vragen (ongeveer 25%) straks wel een MVO overwegen. Toekomstig lagere OTS Vroeger ingrijpen met een maatregel zal een effect kunnen hebben op toekomstige instroom in de OTS. Dit effect zal zich waarschijnlijk voordoen, maar belangrijker zou zijn nog vroeger ingrijpen in het lokale en vrijwillige veld. Op dit moment komen zaken, in verband met de noodzakelijke “ernstige bedreiging” laat bij de Raad, waardoor de problematiek al dermate ernstig is geworden dat een MVO niet meer afdoende zal zijn. Het is overigens niet waarschijnlijk dat de Raad vaak subsidiair een andere maatregel zal vragen in het rekest.</p>

3 mei 2012

<p>Het onderzoek leidt tot één aanbevolen maatregel en zal zelden aanleiding geven voor het één of het ander. Zo nodig zal mondeling ter rechtszitting een subsidiaire maatregel worden verzocht. Ook is een hoger beroep een realistische optie als de rechter de verzochte maatregel niet oplegt.</p>
<p>4. Raad voor de Rechtspraak   Ervan uitgaande dat het EVRM verlangt dat een maatregel niet zwaarder mag zijn dan nodig, zal in een aantal gevallen waarschijnlijk eerst gekozen worden voor de MVO. Dit zal een dalend effect hebben op het aantal verzoekschriften OTS. Deze daling zal echter weer voor een deel teniet gedaan worden door het aantal mislukte MVO's die alsnog leiden tot een verzoek OTS. Zoals de staatssecretaris heeft verwoord in zijn brief van 15 maart 2011 aan de Tweede Kamer (32 015,43) wordt verwacht dat er in een groot aantal gevallen een overgang zal zijn van de ene naar de andere maatregel.   Daar waar direct verwacht wordt dat de MVO ontoereikend zal zijn om de ernstige bedreiging weg te nemen zal direct een OTS worden gevraagd. Zeker in die gevallen waarbij ook een verzoek tot uithuisplaatsing wordt ingediend.</p>
<p>5. Vereniging Nederlandse Gemeenten   -</p>
<p>6. Interprovinciaal Overleg   Wij gaan er vanuit dat een OTS net als nu wordt opgelegd bij ernstige bedreiging van de ontwikkeling van het kind.   Niet is uitgesloten dat wanneer een maatregel MVO wordt opgelegd op lichtere gronden om eerder in te kunnen grijpen om het gezin tot motivatie tot hulp te bewegen, dat dit in de toekomst leidt tot vermindering van een ernstige bedreiging, die anders zou hebben geleid tot een OTS. Dit moet eerst worden gevolgd. Het zal overigens niet eenvoudig zijn om een mogelijke toekomstige daling van de OTS instroom te causaal te koppelen aan MVOen.</p>
<p>7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport   Het kan zijn dat een deel van de OTS vervalft omdat voor dat deel van de groep een MVO wordt ingezet. Het is niet duidelijk hoe groot de groep zal zijn.</p>
<p>8. Ministerie van Veiligheid & Justitie   Deze vraag hangt geheel af van de uiteindelijke definitie van de doelgroep. Justitie verwacht wel een daling van de OTS maar tegelijkertijd een toename van de werklust. Er was namelijk ook al voorzien in een lichte stijging van het aantal OTS'en als gevolg van het wegvallen van het voorvoegsel 'ernstig' uit de grond voor de OTS.</p>
<p>9. Van Montfoort   -</p>

5.1 wat zijn de gevolgen voor de werklust hiervan bij BJZ/Raad/rechterlijke macht

<p>Antwoord op vraag I.5.1</p>
<p>1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ)   We verwachten een groot aantal omzettingen van MVO naar een OTS. Dit geeft extra verzoekschrift en rapportage druk. Als we het aantal MVO voorzichtig schatten: 15% van de instroom (in 2010 ca 12.000)= 1800 MVO ipv OTS (= verschuiving). Nieuwe instroom ook 15% = 1800.   Een verzoekschrift met rechtszaak kost ongeveer 8 uur, zonder rechtszaak 3 uur. Opschalings zullen bijna altijd een rechtszaak vergen.   Naar boven afgerond 4000 MVOen. Als in de helft van de gevallen bij nader inzien toch een OTS nodig is, dan betekent dit voor de Raad en rechtbank 2000 extra verzoekschriften op jaarbasis. Daarnaast extra tijd en capaciteit Raad ivm extra onderzoek. BJZ zal moeten rapporteren over deze zaken, maar dat is geen extra werk, dat zou bij beëindiging ook moeten. Bij een optimistische schatting van 25%, dan zijn dit 1000 extra verzoekschriften door de Raad en Rechtbank te behandelen.</p>
<p>2. Nidos   We verwachten een groot aantal omzettingen van MVO naar een OTS. Dit geeft extra verzoekschrift en rapportage druk. Als we het aantal MVO voorzichtig schatten:</p>

3 mei 2012

<p>15% van de instroom (in 2010: 173) = 25 MVO ipv OTS (= verschuiving)   Schatting nieuwe MVO: 25.   Naar boven afgerond 65 MVOen. Als in de helft van de gevallen bij nader inzien toch een OTS nodig is, dan betekent dit voor de Raad en rechtbank 32 extra verzoekschriften op jaarbasis. Daarnaast extra tijd en capaciteit Raad ivm extra onderzoek. Nidos zal moeten rapporteren over deze zaken, maar dat is geen extra werk, dat zou bij beëindiging ook moeten. Bij een optimistische schatting van 25%, dan zijn dit 16 extra verzoekschriften door de Raad en Rechtbank te behandelen.</p>
<p>3. Raad voor de Kinderbescherming   Voor Raad geen (of zou moeten zijn dat we dan in deel zaken waarin we nu geen OTS vragen nu rekest MVO indienen)</p>
<p>4. Raad voor de Rechtspraak   De referentie kaders om een (voorzichtige) prognose te maken zijn te ongewis om een voorspelling te doen over de aantallen verzoekschriften MVO en OTS. Het aantal zal mede worden bepaald door de kwaliteit van de uitvoering.</p>
<p>5. Vereniging Nederlandse Gemeenten   -</p>
<p>6. Interprovinciaal Overleg   Vooral nog gaat het om extra taken voor de MVO voor BJZ en niet om vermindering van het aantal OTS'en gezien het verschil in gronden . Het gaat dus echt om een nieuwe doelgroep.   De raad zal meer rekesten moeten opstellen, de kinderrechter zal meer zaken moeten behandelen.   Niet in dit ex ante onderzoek meegenomen zijn de effecten van de toetsende taak van de Raad op het einde van een OTS met UHP. BJZ meldt dit (voorgenomen) einde en de Raad moet dit voornemen toetsen op veiligheid. Dit leidt tot extra werklast bij de Raad. IPO pleit voor een niet-bureaucratische, 'warme toetsing'.</p>
<p>7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport   -</p>
<p>8. Ministerie van Veiligheid & Justitie   -</p>
<p>9. Van Montfoort   -</p>

5.2 Wat zijn de financiële gevolgen?

<p>Antwoord op vraag I.5.2</p>
<p>1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ)   Bij gelijkblijvende methodiek geen. Wel extra formatie nodig (bij 1800 MVO zou dat om 120 fte gaan maal ongeveer een ton per fte= 12 miljoen). Hierbij is gerekend met de normcaseload 15. De werkelijke caseload ligt op 17.   Het tarief voor de MVO zal waarschijnlijk net zo hoog zijn als dat van een OTS. De tijdbesteding zal zeer vergelijkbaar zijn. Dat OTS veelal met een uithuisplaatsing wordt gecombineerd zou in de tijdbesteding niet veel verschil moeten maken.</p>
<p>2. Nidos   -</p>
<p>3. Raad voor de Kinderbescherming   Niet van toepassing</p>
<p>4. Raad voor de Rechtspraak   Idem I.5.1</p>
<p>5. Vereniging Nederlandse Gemeenten   -</p>
<p>6. Interprovinciaal Overleg</p>

3 mei 2012

Extra financiering door Rijk van de aantallen maatregelen MVO naast de maatregelen OTS .
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
-
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie
-
9. Van Montfoort
-

6. Leidt het ontbreken van een aanwijzingsbevoegdheid / mogelijkheid tot uithuisplaatsing tot een snellere overgang van MVO naar OTS? Zo ja, aan welk percentage van het aantal MVO moet worden gedacht?

Antwoord op vraag I.6
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ) Ja. De verwachting is dat, indien de MVO als soort preventief middel wordt ingezet en je dus op deze manier in een gezin zit, daar waar je anders niet ‘binnen’ zou komen, je in die situaties kunt opschakelen naar de OTS. We denken aan tussen de 20 en 50%. De schatting 50% zou realistisch kunnen worden als de beschikkingen teveel zijn dichtgetimmerd. Bij vraag I.1.5 wordt gerekend met 25% opschaling.
2. Nidos Ja. De verwachting is dat, indien de MVO als soort preventief middel wordt ingezet en je dus op deze manier in een gezin zit, daar waar je anders niet ‘binnen’ zou komen, je in die situaties kunt opschalen naar de OTS.
3. Raad voor de Kinderbescherming Als er andere hulp nodig is dan waarvoor de kinderrechter in het kader van de MVO besloten heeft, kan BJZ de ouder(s)/minderjarige hier niet toe dwingen en zal BJZ de afweging moeten maken om de zaak opnieuw voor onderzoek aan de Raad voor de leggen. Wij verwachten dat het om 10% van de uitgesproken MVO's gaat (zie ook het antwoord bij 1.6.1.). Deze 10% komt neer op 278 zaken; dat komt overeen met 1,5% van het aantal beschermingszaken van de Raad, zoals genoemd in vraag 1.1, 2e vorm.
4. Raad voor de Rechtspraak Sneller dan wat? Dit betreft niet het expertise terrein van de rechtspraak.
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten
-
6. Interprovinciaal Overleg Er zijn geen gegevens bekend over de huidige inzet van de aanwijzingsbevoegdheid binnen OTS trajecten. Een indicator zou kunnen zijn: het aantal OTS trajecten zonder MUHP, waarbij later alsnog een MUHP wordt aangevraagd. Wellicht uit IJ te halen, geen landelijke database...
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie Nee, naar verwachting niet. De aanwijzingsbevoegdheid wordt nu al niet vaak gebruikt. Het is bovendien niet de bedoeling om standaard eerst de lichtste maatregel te kiezen, maar vooral om in één keer de juiste maatregel te kiezen (= zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig).
9. Van Montfoort
-

6.1 Wat zijn de gevolgen in werklust voor BJZ, de Raad en de rechterlijke macht?

Antwoord op vraag I.6.1
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ) Zie hierboven (I.5)

3 mei 2012

2. Nidos			
Zie hierboven (I.5)			
3. Raad voor de Kinderbescherming			
Uitwerking vraag 1.1, het aantal zaken extra instroom, 2e vorm:			
De schatting van het aantal mislukte MVO's is gebaseerd op de onderstaande berekening:			
Aantal onderzoeken kb-maatregel (excl. Maatregel na ots)	18.315		
Percentage geen maatregel	25,0%	is percentage van:	
Aantal zaken waarin geen maatregel wordt gevraagd	4579		
MVO-onderzoek na te beëindigen ots	733		
Extra instroom 'eerste aanleg' voor MVO	549		
Meldingen waarin MVO wordt overwogen	5861		
Percentage waarin een MVO wordt gevraagd	50%	is percentage van:	
Aantal toegekende MVO's (95% van gevraagde MVO's)	2784		
Percentage mislukte MVO's	10%	is percentage van:	
Aantal mislukte MVO's	278		
Deze 278 zaken staan voor een werklust van 5,8 fte uitvoering.			
Het is waarschijnlijk dat niet alle Raadsonderzoeken eenzelfde intensiteit zullen kennen. Onderzoeken in het kader van een opschaling zullen bijvoorbeeld sneller kunnen verlopen dan onderzoeken die leiden tot een eerste verzoek tot een maatregel. Ook een MVO als "nazorg" maatregel zal veelal met minder tijdsinvestering kunnen worden onderzocht. Het zal noodzakelijk zijn de verschillende scenario's die kunnen ontstaan van een nieuwe tijdnormering te voorzien.			
4. Raad voor de Rechtspraak			
Er is onvoldoende referentiemateriaal voor handen om de omvang van de verwachte zaakstoename in te schatten. Zie werklustinschatting in het aanvullend advies d.d. 4 juli 2011.			
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten			
-			
6. Interprovinciaal Overleg			
Het is denkbaar dat MVO's met spoed moeten worden opgeschaald naar een OTS, een VOTS.			
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport			
-			
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie			
-			
9. Van Montfoort			
-			

6.2 Wat zijn de financiële gevolgen van eventuele extra werklust voor de Raad, de BIZ, de rechterlijke macht?

Antwoord op vraag I.6.2	
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BIZ)	-
2. Nidos	-

3 mei 2012

3. Raad voor de Kinderbescherming Zie de berekening onder 1.3.: 1,5% staat voor 278 zaken, 927.821 euro.
4. Raad voor de Rechtspraak Zie 1.6.1
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten -
6. Interprovinciaal Overleg -
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport -
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie -
9. Van Montfoort -

7. Zien de uitvoerende organisaties risico's aan de invoering van de MVO?

Antwoord op vraag I.7
<p>1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ) rol van de kinderrechter: de beschikking niet teveel dichttimmeren, zodat de werkruimte van BJZ beperkt wordt. -kinderrechter zal primair naar de MVO als maatregel kijken. Enerzijds goed, maar door gebrek aan definitie 'ernstig' schuilt hierin ook een gevaar dat een te lichte maatregel wordt opgelegd. -rol advocaten, zullen richten op MVO. Ook hier weer enerzijds goed, maar door gebrek aan definitie 'ernstig' schuilt voornoemd gevaar van opleggen te lichte maatregel. -noodzaak tot snel kunnen opschakelen van MVO naar OTS indien dit noodzakelijk is. Hier kan geen lange tijd overheen gaan. -mandatering uitvoering MVO aan LWI's? - de transitie naar de gemeente. Er verandert wel erg veel tegelijkertijd. Bovendien verdwijnt de bereidheid te investeren in dingen die gaan verdwijnen.</p>
<p>Nidos -rol van de kinderrechter: de beschikking niet teveel dichttimmeren, zodat de werkruimte van Nidos beperkt wordt. -kinderrechter zal primair naar de MVO als maatregel kijken. Enerzijds goed, maar door gebrek aan definitie 'ernstig' schuilt hierin ook een gevaar dat een te lichte maatregel wordt opgelegd. -rol advocaten, zullen richten op MVO. Ook hier weer enerzijds goed, maar door gebrek aan definitie 'ernstig' schuilt voornoemd gevaar van opleggen te lichte maatregel. -noodzaak tot snel kunnen opschakelen van MVO naar OTS indien dit noodzakelijk is. Hier kan geen lange tijd overheen gaan.</p>
<p>2. Raad voor de Kinderbescherming De MVO kan in de hand werken dat vrijwillige hulpverlening die enige drang vereist, straks in de vorm van een MVO gegoten wordt. Als enige drang nodig is, zal de MVO in voorkomende situaties eerder worden benut dan een vrijwillig kader met drang. Wie deze zorg betaalt, is daarbij niet eens zeer bepalend. Bij de MVO zit namelijk ook een rechtsgang naar de Kinderrechter (en RvdK) vanwaar een stimulerende werking in de coöperatieve houding van ouders kan uitgaan.</p> <p>Risico is ook dat MVO een extra drempel oproept voor de OTS. Advocaten kunnen aanvoeren dat nog niet alles geprobeerd is en daarmee de OTS nog niet geëigend is. Zeker in het licht van de start van de OTS met een periode waarin de familie zelf een plan mag maken, zou er bij "strategische" tegenwerking van de ouders behoorlijk veel tijd voorbij kunnen gaan voor een kind daadwerkelijk hulp/bescherming krijgt. De Raad is van mening dat interventies altijd zo zwaar als nodig moeten zijn. (proportionaliteit beginsel)</p>

3 mei 2012

<p>Te kort aan beschikbare hulp (AWBZ.WMO) die in kader van MVO moet worden ingezet.   Onvoldoende financiering beschikbaar om onderzoek naar MVO te doen maar ook om deze uit te voeren.   De MVO roept nog veel juridische en uitvoeringsvragen op. Ontwikkeling van jurisprudentie zal nodig zijn om de juiste invulling aan maatregel te geven en dit vraagt tijd.   Gefaseerd invoeren van de wet vormt een (afbreuk)risico niet alleen omdat de organisatie twee keer een implementatieproces moet doorlopen maar ook omdat het zicht op de samenhang in de wet verloren gaat.</p>
<p>3. Raad voor de Rechtspraak   N.v.t., de rechtspraak is geen uitvoerende instantie.</p>
<p>4. Vereniging Nederlandse Gemeenten   -</p>
<p>5. Interprovinciaal Overleg   -</p>
<p>6. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport   -</p>
<p>7. Ministerie van Veiligheid & Justitie   De advocatuur zal bij een OTS verzoek kunnen betogen dat niet alles is geprobeerd, namelijk geen MVO. MVO in plaats van outreachende hulp in vrijwillig kader is – naast toename van zaken bij BJZ – een extra belasting voor de rechter, een extra belasting voor de Raad en een onterechte inbreuk op de autonomie en privacy van de ouders doordat het treedt in de rechten van ouders.</p>
<p>8. Van Montfoort   -</p>

8. Hoeveel tijd heeft ieder van de uitvoerende partijen nodig om de nieuwe maatregelen in te voeren? Zie de checklist in de bijlage I voor een lijst met onderwerpen die mogelijk moeten worden aangepast.

<p>Antwoord op vraag I.8</p>
<p>1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ)   Afhankelijk van gekozen methodiek, scholing, caseload, invoering nieuw proces in IJ   Indien binnen het huidige wettelijk kader de mogelijkheid bestaat cq wordt gecreëerd om een pilot te draaien in een of meerdere regio's, dan is de termijn van 1 januari 2013 krap maar misschien haalbaar. 1 juli 2013 is realistischer. Mits pilot snel kan worden opgestart. Voordeel van een pilot is daarnaast dat een behoorlijk aantal vragen die nu leven en ook in deze vragenlijst worden gesteld, maar waarop slechts een inschatting antwoord kan worden gegeven, in/door de praktijk kunnen worden beantwoord. Na 1 juli 2013 zal een lange periode volgen waarin de systematiek zich zal zetten, inregelen.   De aanpassing van IJ zal waarschijnlijk van alle voorbereidingen de meeste tijd gaan kosten.</p>
<p>2. Nidos   Afhankelijk van gekozen methodiek, scholing, caseload, invoering nieuw proces in EPD   Indien binnen het huidige wettelijk kader de mogelijkheid bestaat cq wordt gecreëerd om een pilot te draaien in een of meerdere regio's, dan is de termijn van 1 januari 2013 voor Nidos goed haalbaar.</p>
<p>3. Raad voor de Kinderbescherming   De Raad heeft nadat het wetgevingstraject is afgerond 9 maanden nodig om de MVO en het overig deel van de nieuwe kindbeschermingswetgeving te kunnen invoeren. Drie maanden om na duiding van de MVO aanpassingen te ontwikkelen in de veranderde werkprocessen e.c. en minimaal 6 maanden om deze aanpassingen ingetraind te krijgen bij alle relevante functiegroepen van de Raad (1.300 mensen plus ondersteuners). Werving en opleiding van nieuw personeel om de gestegen vraag op te vangen kost ook veel tijd en inspanning. De Raad is reeds begonnen met de voorbereidingen, dat verklaart de relatief korte implementatietijd. De werkelijke doorlooptijd zal overigens hoger liggen, aangezien méér dan 9 maanden <i>beschikbaar</i> zijn.</p>
<p>4. Raad voor de Rechtspraak</p>

3 mei 2012

Ingeschat wordt dat hiervoor 9 à 12 maanden voor nodig zijn.
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten -
6. Interprovinciaal Overleg Het zal veel tijd kosten, met name om goede definities te maken. Twee tot drie jaar zal het zeker kosten. Handboeken, protocollen, scholing kosten alle veel tijd. Delta invoeren kostte drie jaar, handboek JR ook drie jaar.
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport -
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie De wetontwikkeling zal pas voorjaar 2012 zijn afgerond, dus januari 2013 is voor de invoering het vroegst haalbaar vanuit dat perspectief. De hele implementatie moet dan plaatsvinden in 2012. Als de wet met amendementen wordt aanvaard, kan wellicht worden gekozen voor een gefaseerde invoering, waarbij de meest haalbare delen uit de wet het eerste worden ingevoerd. Delen I en II zouden dan wellicht later (dus na 1-1-2013) worden ingevoerd. Als de wet met amendementen niet wordt aanvaard zal het wetstraject veel langer gaan duren.
9. Van Montfoort -

Hoofdstuk II: Plan van aanpak door ouder(s)

II Plan van aanpak door ouder(s), wetsvoorstel artikel 1: 262aBW.

1. Dit artikel regelt dat een BJZ ter uitvoering van haar taak als eerste de ouder(s) met gezag in de gelegenheid stelt om binnen 6 weken samen met bloedverwanten of anderen die tot de sociale omgeving behoren een plan van aanpak op te stellen of een bestaand plan aan te passen.
In hoeverre is opstellen van een plan van aanpak door de ouder(s) alsmede het betrekken van het sociale netwerk nu al onderdeel van de Deltamethode.

Antwoord op vraag II.1
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ) Betrekken van netwerk is belangrijk onderdeel van de Deltamethode. Het aanbieden aan ouders dat zij zelf (met hulp van buiten) een plan kunnen opstellen is dit niet. Het is denkbaar dat gezinnen die een OTS opgelegd krijgen al meerdere eigenkracht bijeenkomsten hebben gehad, zeker nu de gemeenten ook sterk inzetten op eigen kracht. Dit zou het effect van deze toevoeging aan de wet kunnen verlagen.
2. Nidos Betrekken van netwerk is belangrijk onderdeel van de Nidos-methode. Het aanbieden aan ouders dat zij zelf (met hulp van buiten) een plan kunnen opstellen is dit niet.
3. Raad voor de Kinderbescherming -
4. Raad voor de Rechtspraak -
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten -
6. Interprovinciaal Overleg

3 mei 2012

Volgens het IPO betreft dit artikel een verplichte aanvulling voor alle OTS zaken en MVO zaken op de bestaande methodiek en vraagt dit om aanpassing van de tarieven voor de OTS en de berekening van te nog ontwikkelen tarieven MVO (uitgaande van tarief OTS tot 1 jaar +). Extra taak is extra middelen. Het betrekken van de ouders is onderdeel van de Deltamethode.
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport -
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie Het plan zelf door de ouders laten maken is nu nog geen onderdeel van de Deltamethode, het betrekken van de ouders bij het plan wel. Een interessante vraag is: waar komt de rekening te liggen van het maken van dit plan, al dan niet met ondersteuning van professionals (anders dan de gezinsvoogd). Betaalt het Ministerie van Veiligheid en Justitie of komen de kosten ten laste van de provinciale jeugdzorg?
9. Van Montfoort -

1.1 Hoe vaak wordt nu al het netwerk betrokken bij het opstellen van een plan van aanpak?

Antwoord op vraag II.1.1
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ) 35-40%. Dit is een percentage van gezinnen die een soort EKC of FNB of perspectiefbijeenkomst zouden kunnen en willen hebben.
2. Nidos Deze gegevens worden op dit moment niet geregistreerd.
3. Raad voor de Kinderbescherming -
4. Raad voor de Rechtspraak -
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten -
6. Interprovinciaal Overleg Het netwerk betrekken is iets anders dan een plan van aanpak op te stellen door het netwerk. Dat laatste is veel intensiever.
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport -
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie Op enkele uitzonderingen na (BJZ Amsterdam en Haaglanden) wordt het netwerk op dit moment niet betrokken bij het opstellen van het plan van aanpak.
9. Van Montfoort -

1.2 In welk percentage van de gevallen denken zij dit naar voren te kunnen schuiven?

Antwoord op vraag II.1.2
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ) Als bedoeld wordt opschuiven naar de eerste fase van de OTS, dan is dat zeer lastig te beantwoorden. Juist het gebrekkig functioneren van het sociale netwerk is vaak onderdeel van het probleem en daarmee doel van de OTS. Hier kunnen maanden overheen gaan en vaak lukt het dus ook niet. Naar voren schuiven zou misschien in 10 tot 15% van de gevallen lukken.
2. Nidos Als bedoeld wordt opschuiven naar de eerste fase van de OTS, dan is dat zeer lastig te beantwoorden. Juist het

3 mei 2012

gebrekkig functioneren van het sociale netwerk is vaak onderdeel van het probleem en daarmee doel van de OTS. Hier kunnen maanden overheen gaan en vaak lukt het dus ook niet.
3. Raad voor de Kinderbescherming -
4. Raad voor de Rechtspraak -
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten -
6. Interprovinciaal Overleg De wet legt deze taak uitdrukkelijk onder de uitvoering van de maatregel en gaat dus niet uit van naar voren schuiven naar de situatie vóór de maatregel. Het is denkbaar dat gemeenten veel meer gebruik gaan maken van eigenkracht benaderingen, de vraag kan ontstaan of een zoveelste eigenkracht, maar nu in het kader van een OTS nog effectief zal blijken te zijn.
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport -
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie Naar verwachting van BJZ zal 50% van de ouders zelf een plan willen maken. In hoeveel procent van de gevallen dit plan ook (eventueel na herziening) zal worden geaccepteerd is moeilijk te zeggen.
9. Van Montfoort -

1.3 Is het de gezinsvoogdijwerker zelf die de ouders en het netwerk aanstuurt/begeleidt of moet dit een extern persoon zijn?

Antwoord op vraag II.1.3
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ) Dat kan de gezinsvoogd zelf zijn, maar dat kan ook een onafhankelijk/extern persoon zijn (dit laatste dan in ieder geval wel in nauwe samenwerking met de gezinsvoogd). Zal per situatie verschillen. Uitgangspunt van de wet is dat de ouders dit zelf doen, dat wijst op een intentie om een externe hiervoor in te schakelen. De gezinsvoogd houdt wel de regie in die periode.
2. Nidos Dat kan de gezinsvoogd zelf zijn, maar dat kan ook een onafhankelijk/extern persoon zijn (dit laatste dan in ieder geval wel in nauwe samenwerking met de gezinsvoogd). Zal per situatie verschillen. Uitgangspunt van de wet is dat de ouders dit zelf doen, dat wijst op een intentie om een externe hiervoor in te schakelen. De gezinsvoogd houdt wel de regie in die periode.
3. Raad voor de Kinderbescherming -
4. Raad voor de Rechtspraak -
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten -
6. Interprovinciaal Overleg Het maakt het IPO niet uit wie dit aanstuurt/begeleidt, mits deze taak wel valt onder de verantwoordelijkheid van de uitvoering van de maatregel en de financiering van de maatregel. Het is zeker denkbaar dat de gezinsvoogd het begeleidt, al ontstaat dan een vreemde situatie dat de gezinsvoogd het plan moet gaan goedkeuren of van commentaar moet gaan zien dat hij zelf heeft helpen tot stand te komen Het IPO schat in dat heel veel OTS gezinnen niet zelfstandig in staat zullen zijn een goed plan te maken. Als voorbeeld van een te voeren netwerkberaad in het kader van een maatregel kan verwezen worden naar de tarieven van eigen kracht conferenties die variëren van €1900,- tot €4000,- Hiervoor zal extra budget per maatregel MVOen OTS beschikbaar moeten komen. Overigens zal het nog een groot verschil uitmaken of de nieuwe wetgeving gaat gelden voor nieuwe instroom of

3 mei 2012

ook voor de bestaande populatie.
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport -
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie Het is waarschijnlijk dat hiervoor een externe zal moeten worden gevraagd.
9. Van Montfoort -

1.4 Is aanpassing van de Deltamethode nodig? Hoe veel tijd is hiermee gemoeid?

Antwoord op vraag II.1.4
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ) Dit aspect moet wat nadrukkelijker in de Deltamethode worden belegd. Kost tijd plus scholing medewerkers. Het uitproberen in de praktijk en voor het schrijven van een aanvulling op de methode is minimaal 6 maanden tot een jaar gemoeid. Daarna komt nog de scholing, die niet intensief hoeft te zijn. Bij een start van het traject op 1 april, is invoering op 1 juli 2013 realistisch. Schatting van de kosten voor ontwikkeling en aanvulling methode: tussen de 2 en 5 ton.
2. Nidos Dit aspect moet wat nadrukkelijker in de Nidos-methode worden belegd. Kost tijd plus scholing medewerkers. Het uitproberen in de praktijk en voor het schrijven van een aanvulling op de methode is minimaal 6 maanden tot een jaar gemoeid. Daarna komt nog de scholing, die niet intensief hoeft te zijn.
3. Raad voor de Kinderbescherming -
4. Raad voor de Rechtspraak -
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten -
6. Interprovinciaal Overleg Het is niet waarschijnlijk dat de methode moet worden aangepast, het betrekken van een gezin met engageren en positioneren is ook in een MVO traject een logische aanpak.
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport -
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie Het is niet uit te sluiten dat de methode moet worden aangepast, bijvoorbeeld voor die gevallen dat het zelf gemaakte plan heel goed blijkt te werken.
9. Van Montfoort -

2. Wat betekent deze bepaling voor de werklust van de BJZ?

Antwoord op vraag II.2
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ) Dat is afhankelijk van de vraag of de gv de begeleiding zelf doet of hiervoor iemand inhuurt. De extra inzet van de gezinsvoogd als de ouders zelf een plan maken zal niet groot zijn, als de ouders geen plan maken is er ook geen extra inzet. Als de gv het niet zelf doet, leidt dit niet tot automatisch tot besparing. Het toezicht en het motiveren om door te gaan met het opstellen van het plan, contact onderhouden met school etc, gaat gewoon door. Het kan ook niet zo zijn dat de gv stil gaat zitten en afwacht. Indien de ouders niet zelf met een plan komen, moet de gv dit zeer snel klaar hebben. Het kind wacht anders te lang. Als de gezinsvoogd vanuit de methodiek zelf altijd een netwerkbijeenkomst moet organiseren, zal wel sprake zijn van extra inzet.
2. Nidos

3 mei 2012

Dat is afhankelijk van de vraag of de gv de begeleiding zelf doet hiervoor of hiervoor iemand inhuurt. Dit is bij Nidos in ontwikkeling. Is gezien de doelgroep niet makkelijk uit te besteden.
3. Raad voor de Kinderbescherming -
4. Raad voor de Rechtspraak -
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten
6. Interprovinciaal Overleg -
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport -
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie Het BJZ verwacht dat deze bepaling veel werk zal opleveren. In die gevallen dat de ouders er in slagen om (zelfstandig of met een professional) een plan te maken wordt tijd bespaard. De gezinsvoogd hoeft dan zelf geen plan te maken. In andere gevallen moet de gezinsvoogd het plan lezen en aanpassingen voorstellen die de ouders moeten doorvoeren. Dat kost tijd, maar als het alsnog leidt tot een goed plan is het nog steeds een tijdbesparing. Als het plan dan echter nog niet goed is, moet de gezinsvoogd alsnog een heel plan maken. Dan is sprake van duidelijk meer tijdbesteding door de gezinsvoogd. Onderzoek naar toepassing van Eigen Kracht-conferentie bij OTS levert op: een snellere afname van zorgpunten. Dit zou kunnen leiden tot een snellere beëindiging van een OTS.
9. Van Montfoort

3. Wat zijn de financiële gevolgen van deze werklastverandering bij BJZ?

Antwoord op vraag II.3
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ) Uitgaande van 25% van de gevallen externe begeleiding a 4500 euro. De prijzen van EKC's blijken in de praktijk nogal te verschillen. Maar ook een zzp-er baseert zijn tarief op minimaal 20 uur inspanning. Bij een tarief van 100€ kost dit dan 2000 euro. Zelfs als een zorgaanbieder dit gaat organiseren, zal een uurtarief van 75€ minimaal gerekend worden. Dan komt zo'n conferentie op € 1500.
2. Nidos -
3. Raad voor de Kinderbescherming -
4. Raad voor de Rechtspraak -
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten -
6. Interprovinciaal Overleg -
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport -
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie

3 mei 2012

-
9. Van Montfoort
-

4. Wat zijn de gevolgen voor de werklast van de kinderrechter van de bepaling dat een ouder het plan van aanpak kan voorleggen aan de kinderrechter (1: 262a, lid 3 BW)?

Antwoord op vraag II.4
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ) Als in 25% (oftewel tussen de eerder genoemde 35-40%) van de gevallen door ouders een pva opgeleverd wordt, dan gaat het over 3000 plannen van aanpak (instroom was 12.000). Als hiervan 20% wordt afgekeurd door de gv en de ouders gaan hiervan in 50% van de gevallen in beroep, dan gaat het dus om 300 extra verzoekschriftprocedures
2. Nidos
3. Raad voor de Kinderbescherming -
4. Raad voor de Rechtspraak -
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten -
6. Interprovinciaal Overleg -
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport -
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie De kinderrechter zal hier naar verwachting behoorlijk veel extra werk door krijgen. Het is bovendien een meervoudige kamer. Behandeling moet binnen 3 weken.
9. Van Montfoort -

5. Hoeveel tijd heeft ieder van de uitvoerende partijen nodig om de netwerkberaden in te voeren?

Antwoord op vraag II.5
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ) 1-7-2013, ivm scholing, ontwikkeling aanbod Nb: aanpassing wet/uitvoeringsbesluit ivm huidige bepalingen over termijn plan van aanpak. Dan meteen ook gelegenheid aangrijpen om een en ander vast te leggen over het kader waaraan een plan van aanpak moet voldoen.
2. Nidos 1-7-2013, ivm scholing, ontwikkeling aanbod Nb: aanpassing wet/uitvoeringsbesluit ivm huidige bepalingen over termijn plan van aanpak. Dan meteen ook gelegenheid aangrijpen om een en ander vast te leggen over het kader waaraan een plan van aanpak moet voldoen.
3. Raad voor de Kinderbescherming -
4. Raad voor de Rechtspraak -

3 mei 2012

5. Vereniging Nederlandse Gemeenten
-
6. Interprovinciaal Overleg
-
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
-
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie Interpretatie vraag: het betreft EKC, Familie netwerkberaden en wellicht een variant van de voorgedij-perspectiefbijeenkomsten. Zijn er voldoende marktpartijen en zijn deze in staat voldoende capaciteit te leveren?
9. Van Montfoort
-

Hoofdstuk III: Geschillenregeling

III Geschillenregeling (wetsvoorstel artikel 1: 262b BW)

1. Kan een inschatting gegeven worden van het aantal zaken dat aan de rechter zal worden voorgelegd?

Antwoord op vraag III.1
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ) Gezien de tendens van een toename van het aantal rechtszaken, klachten, zaken bij de Nationale ombudsman, moet zeker gedacht worden aan 2 tot 3 zaken per caseload per jaar. Dus om $3/17 \cdot 100\% = 17,5\%$ van de OTS-en (= 17,5% van 33.000 = 5500 keer). Niet alleen de ouders zullen dit middel aangrijpen, ook pleegouders zullen gebruik maken van de mogelijkheid om een geschil voor te leggen. Nb. het is onduidelijk of een geschil kan worden voorgelegd zonder advocaat. In de toelichting bij het artikel is vermeld dat sprake is van verplichte procesvertegenwoordiging, maar art. 1:265k BW maakt geen uitzondering voor dit artikel. Dit betekent dat het vereiste van verplichte procesvertegenwoordiging niet van toepassing is. Het is ook niet zeker dat verplichte vertegenwoordiging een drempel vormt, advocaten zullen juist pleiten voor het voorleggen van een geschil bij de rechter.
2. Nidos Nee er kan geen inschatting worden gegeven.
3. Raad voor de Kinderbescherming -
4. Raad voor de Rechtspraak Nee, want een dergelijke regeling bestond niet eerder.
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten -
6. Interprovinciaal Overleg -
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport -
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie Het gaat over klachten over besluiten van de gezinsvoogd. Over andere zaken kan een beroep worden gedaan op de klachtenregeling van BJZ. Dit zal meevallen. Ouders moeten de kosten van griffierechten en advocaat zelf betalen. Echter: ouders hebben grote hindermacht. Ouders kunnen uitlokken dat ze voor de rechter worden gedaagd, dat gaat zonder kosten.

3 mei 2012

9. Van Montfoort

-

1.1 Wat zijn hiervan de financiële consequenties voor het BJZ (voorbereiding) en de rechterlijke macht?

Antwoord op vraag III.1.1

1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ)

Is mede afhankelijk van de vraag of er sprake is van verplichte procesvertegenwoordiging. Uren vanuit BJZ worden geraamd op 8 uur per zaak.

2. Nidos

Is mede afhankelijk van de vraag of er sprake is van verplichte procesvertegenwoordiging. Uren vanuit Nidos worden geraamd op 8 uur per zaak.

3. Raad voor de Kinderbescherming

-

4. Raad voor de Rechtspraak

Aantal zaken x de werklast per zaak. Deze werklast zal naar verwachting min of meer gelijk zijn aan die van de bezwaarschriften tegen de schriftelijke aanwijzing en de geschillenregeling bij gezamenlijk gezag.

5. Vereniging Nederlandse Gemeenten

-

6. Interprovinciaal Overleg

-

7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

-

8. Ministerie van Veiligheid & Justitie

Het tijdbeslag zal meevallen omdat het aantal zaken zal meevallen.

9. Van Montfoort

-

Hoofdstuk IV: beëindiging plaatsing pleeggezin

IV Beëindiging plaatsing pleeggezin (wetsvoorstel artikel 1:265i BW)

1. Kan een inschatting gegeven worden van het aantal zaken dat aan de rechter zal worden voorgelegd?

Antwoord op vraag IV.1

1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ)

Het gaat om alle zaken waarbij sprake is van een overplaatsing of thuisplaatsing na verblijf langer dan een jaar. Er is geen cijfermateriaal beschikbaar over de 'aantallen uitstroom vanwege 18^e verjaardag', waardoor exacte omvang van de groep niet kan worden berekend.

Inschatting vanuit pleegzorg als het gaat om einde plaatsing ongeveer 2.000, gebaseerd op: verblijf langer dan 1 jaar betreft (in 2010) 2.746 jeugdigen, waarvan 1624 jonger dan 15 jaar en 1.122 15plus. Van de groep 15plussers wordt ongeveer een derde deel (33%) geschat tot de groep die uitstroomt vóór het 18e levensjaar. Dat is een conservatieve schatting. In het uitstroomaantal van 2.000 is bovendien géén onderscheid te maken tussen uitstromers met en zonder OTS. De schatting van 2.000 is daarmee aan de hoge, dus veilige kant.

3 mei 2012

2. Nidos Het gaat om alle zaken waarbij sprake is van een overplaatsing of thuisplaatsing na verblijf langer dan een jaar. Er zal zeker een toename zijn.
3. Raad voor de Kinderbescherming -
4. Raad voor de Rechtspraak Zie III.
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten -
6. Interprovinciaal Overleg Deze aantallen zijn moeilijk te schatten. Een indicator zou zijn: het aantal plaatsingen in een pleeggezin die al langer duren dan 1 jaar, met OTS. Deze zaken zouden bij beëindiging aan de rechter moeten worden voorgelegd. De gegevens zijn nu nog niet toegankelijk, volgend voorjaar komen bruikbare gegevens beschikbaar.
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport -
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie Naar verwachting zal dit geen groot aantal zijn: het gaat om pleegzorgplaatsingen > 1 jaar
9. Van Montfoort -

2. Wat zijn hiervan de financiële consequenties voor het BJZ en de rechterlijke macht?

Antwoord op vraag IV.2
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ) De tijd die gaat zitten in de verschillende acties cq administratieve handelingen die BJZ moet doen, inclusief eventuele acties indien pleegouders in beroep gaan van een uitspraak. Een verzoekschrift procedure inclusief rechtszitting kost minimaal 6 uur.
2. Nidos De tijd die gaat zitten in de verschillende acties cq administratieve handelingen die Nidos moet doen, inclusief eventuele acties indien pleegouders in beroep gaan van een uitspraak. Een verzoekschrift procedure inclusief rechtszitting kost minimaal 6 uur.
3. Raad voor de Kinderbescherming -
4. Raad voor de Rechtspraak Deze vraag kan gegeven het antwoord bij IV.1 niet worden beantwoord.
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten -
6. Interprovinciaal Overleg Het IPO verwacht een toename van werk bij zowel de instellingen voor pleegzorg, BJZ en de rechterlijke macht.
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport -
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie BJZ zal voor het beëindigen van deze plaatsingen bij pleeggezinnen een rechtszaak moeten voorbereiden. Dat is tijdsintensief.
9. Van Montfoort -

3 mei 2012

Hoofdstuk V: pleegouders belanghebbende

V Pleegouders belanghebbende (artikel 798, eerste lid Wetboek Burgerlijke Rechtsvordering)

- Op dit moment is het al praktisch dat pleegouders opgeroepen worden, in hoeverre zorgt deze formalisering voor extra werklast voor de BJZ?

Antwoord op vraag V.1	
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ)	De inschatting is dat dit zal meevallen omdat het inderdaad voornamelijk om een formalisering gaat. Pleegouders voegen zich in een procedure die toch gedaan moet worden. Het zal waarschijnlijk wel een vertragend effect veroorzaken.
2. Nidos	De inschatting is dat dit zal meevallen omdat het inderdaad voornamelijk om een formalisering gaat. Pleegouders voegen zich in een procedure die toch gedaan moet worden
3. Raad voor de Kinderbescherming	-
4. Raad voor de Rechtspraak	NVT
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten	-
6. Interprovinciaal Overleg	
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	-
8. Ministerie van Veiligheid & Justitie	Het zal niet tot veel extra werkdruk leiden; de bepaling sluit aan bij de heersende praktijk. Het is niet duidelijk of de Deltamethode al voorschrijft dat de pleegouders moeten worden opgeroepen.
9. Van Montfoort	-

- Wat zijn hiervan de financiële consequenties?

Antwoord op vraag V.2	
1. Jeugdzorg Nederland (inclusief BJZ)	
2. Nidos	-
3. Raad voor de Kinderbescherming	-
4. Raad voor de Rechtspraak	NVT
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten	-
6. Interprovinciaal Overleg	-
7. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	-

3 mei 2012

8. Ministerie van Veiligheid & Justitie
--

Dat zal meevallen, omdat het niet om veel extra zaken gaat.
---

9. Van Montfoort

-

Overige opmerkingen:

IPO

- Toetsende rol van Raad niet in het onderzoek meegenomen, is wel werklast verzwarend voor Raad.
- De transitie jeugdzorg is een groot risico bij de invoering, vanwege het grote aantal veranderingen tegelijkertijd.
- De gespecialiseerde gezinsverzorging (AWBZ) zou vaker moeten worden ingezet in het kader van hulp aan een gezin, dit werkt preventief op instroom MVO en OTS.

VNG

Met de VNG is een oriënterend gesprek geweest over de wijzigingen van de kinderschermingswetgeving. Aangegeven is dat de uitvoering van de MVO goed ingepast moet worden in het nieuwe jeugdzorgstelsel, waarin gemeenten de verantwoordelijke bestuurslaag worden. Juist omdat de rechter zal toetsen bij de afweging of een MVO op zijn plaats op de mate van drang die met name in het lokale circuit is aangewend op het gezin om hulp te aanvaarden. Dat zou pleiten voor een gelijktijdig moment van invoering van de MVO en nieuwe wetgeving.

3 mei 2012

Bijlage II: Lijst met onderzoeksvragen

I De maatregel van opgroeiondersteuning (MVO, wetsvoorstel artikel 1:253z BW)

1. Zal de MVO, gelet op de definitie van de doelgroep, leiden tot extra instroom van zaken bij de Raad, BJZ/Nidos en rechterlijke macht, zoja, met welk percentage moet rekening worden gehouden?
2. Welke methodiek moet worden gehanteerd voor de MVO, kan dat de bestaande Deltamethode zijn?
3. Wat zijn de financiële gevolgen van deze (extra) instroom voor de Raad, de rechterlijke macht en de BJZ, uitgaande van een gelijkblijvende methodiek?
4. Is de invoering van de MVO in de praktijk werkbaar voor de partijen in het veld?
5. Is te verwachten dat de MVO wordt ingezet als alternatief voor de huidige OTS? Zo ja, aan welk percentage daling in het aantal OTS-en moet worden gedacht?
  - 5.1. Wat zijn de gevolgen voor de werklust hiervan bij BJZ/Raad/rechterlijke macht
  - 5.2. Wat zijn de financiële gevolgen?
6. Leidt het ontbreken van een aanwijzingsbevoegdheid / mogelijkheid tot uithuisplaatsing tot een snellere overgang van MVO naar OTS? Zo ja, aan welk percentage van het aantal MVO moet worden gedacht?
  - 6.1. Wat zijn de gevolgen in werklust voor BJZ, de Raad en de rechterlijke macht?
  - 6.2. Wat zijn de financiële gevolgen van eventuele extra werklust voor de Raad, de BJZ, de rechterlijke macht?
7. Zien de uitvoerende organisaties risico's aan de invoering van de MVO?
8. Hoeveel tijd heeft ieder van de uitvoerende partijen nodig om de nieuwe maatregelen in te voeren?

II Plan van aanpak door ouder(s), wetsvoorstel artikel 1: 262aBW.

1. Dit artikel regelt dat een BJZ ter uitvoering van haar taak als eerste de ouder(s) met gezag in de gelegenheid stelt om binnen 6 weken samen met bloedverwanten of anderen die tot de sociale omgeving behoren een plan van aanpak op te stellen of een bestaand plan aan te passen. In hoeverre is opstellen van een plan van aanpak door de ouder(s) alsmede het betrekken van het sociale netwerk nu al onderdeel van de Deltamethode.
  - 1.1. Hoe vaak wordt nu al het netwerk betrokken bij het opstellen van een plan van aanpak?
  - 1.2. In welk percentage van de gevallen denken zij dit naar voren te kunnen schuiven?
  - 1.3. Is het de gezinsvoogdijwerker zelf die de ouders en het netwerk aanstuurt/begeleidt of moet dit een extern persoon zijn?

3 mei 2012

- 1.4. Is aanpassing van de Deltamethode nodig? Hoe veel tijd is hiermee gemoeid?
2. Wat betekent deze bepaling voor de werklast van de BJZ?
3. Wat zijn de financiële gevolgen hiervan?
4. Wat zijn de gevolgen voor de werklast van de kinderrechter van de bepaling dat een ouder het plan van aanpak kan voorleggen aan de kinderrechter (1: 262a, lid 3 BW)?
5. Hoeveel tijd heeft ieder van de uitvoerende partijen nodig om de netwerkberaden in te voeren?

III Geschillenregeling (wetsvoorstel artikel 1: 262b BW)

1. Kan een inschatting gegeven worden van het aantal zaken dat aan de rechter zal worden voorgelegd?
  - 1.1 Wat zijn hiervan de financiële consequenties voor het BJZ (voorbereiding) en de rechterlijke macht?

IV Beëindiging plaatsing pleeggezin (wetsvoorstel artikel 1:265i BW)

1. Kan een inschatting gegeven worden van het aantal zaken dat aan de rechter zal worden voorgelegd? Wat zijn hiervan de financiële consequenties voor het BJZ en de rechterlijke macht?

V Pleegouders belanghebbende (artikel 798, eerste lid Wetboek Burgerlijke Rechtsvordering)

1. Op dit moment is het al praktijk dat pleegouders opgeroepen worden, in hoeverre zorgt deze formalisering voor extra werklast voor de BJZ? Wat zijn hiervan de financiële consequenties?

3 mei 2012

Bijlage III: Overzicht wijzigingen relevante wetteksten

Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

Voor afdeling 4 van titel 14 wordt een afdeling 3B ingevoegd, luidende:

AFDELING 3B. MAATREGEL VAN OPGROEIONDERSTEUNING

Artikel 253z

1. De kinderrechter kan een maatregel van opgroeiondersteuning opleggen.
2. De kinderrechter kan dit doen indien een minderjarige zodanig opgroeit dat hij in zijn ontwikkeling wordt bedreigd, en de zorg die in verband met het wegnemen van de bedreiging noodzakelijk is voor de minderjarige of voor zijn ouders of de ouder die het gezag uitoefenen, door dezen niet of onvoldoende wordt geaccepteerd.
3. Artikel 255, tweede, vijfde en zesde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.
4. De kinderrechter vermeldt in de beschikking waar de maatregel op is gericht en draagt een stichting als bedoeld in artikel 1, onder f, van de Wet op de jeugdzorg op de met gezag belaste ouders of ouder en de minderjarige ondersteuning te bieden bij de uitvoering van de maatregel.
5. Indien de stichting, bedoeld in het vorige lid, van oordeel is dat de met gezag belaste ouders of ouder of de minderjarige de maatregel van opgroeiondersteuning niet of onvoldoende aanvaarden, doet zij hiervan onverwijld mededeling aan de Raad voor de Kinderbescherming.

Artikel 253za

De duur van de maatregel van opgroeiondersteuning is, behoudens verlenging als bedoeld in artikel 253zb, ten hoogste een jaar.

Artikel 253zb

1. De kinderrechter kan, mits aan de grond, bedoeld in artikel 253z, eerste lid, is voldaan, de duur van de maatregel van opgroeiondersteuning eenmaal verlengen met ten hoogste een jaar.
2. De kinderrechter kan de duur van de maatregel van opgroeiondersteuning verlengen op verzoek van de stichting die de maatregel uitvoert. Indien deze stichting niet tot een verzoek overgaat, zijn de Raad voor de Kinderbescherming, een ouder, degene die niet de ouder is en de minderjarige als behorende tot zijn gezin verzorgt en opvoedt en het openbaar ministerie bevoegd tot het doen van het verzoek.

3 mei 2012

Artikel 253zc

1. De kinderrechter kan de stichting, bedoeld in artikel 253z, vijfde lid, vervangen door een zodanige stichting in een andere provincie.
2. Hij kan dit doen op verzoek van de stichting die de maatregel uitvoert, de Raad voor de Kinderbescherming, een met gezag belaste ouder of de minderjarige van twaalf jaar of ouder.

Artikel 253zd

1. De kinderrechter kan de maatregel van opgroeiondersteuning opheffen indien de grond, bedoeld in artikel 253z, eerste lid, niet langer is vervuld.
2. Hij kan dit doen op verzoek van de stichting die de maatregel uitvoert. Indien deze stichting niet tot een verzoek overgaat, zijn de Raad voor de Kinderbescherming, een met gezag belaste ouder of de minderjarige van twaalf jaar of ouder bevoegd tot het doen van het verzoek.

Artikel 262a

1. De stichting stelt ter uitvoering van haar taak als eerste de ouder of ouders met gezag in de gelegenheid om samen met bloedverwanten, aanverwanten of anderen die tot de sociale omgeving behoren binnen zes weken een plan van aanpak op te stellen of een bestaand plan aan te passen. Slechts indien de concrete bedreigingen in de ontwikkeling van het kind hiertoe aanleiding geven of de belangen van het kind anderszins geschaad worden, kan de stichting hiervan afzien.
2. Indien het plan van aanpak geschikt is om binnen de duur van de ondertoezichtstelling de concrete bedreigingen, bedoeld in artikel 255, vijfde lid, weg te nemen, geldt het als het plan, bedoeld in artikel 13, derde lid, van de Wet op de jeugdzorg. Indien het plan van aanpak naar het oordeel van de stichting niet geschikt is om de concrete bedreigingen weg te nemen, deelt de stichting dit binnen vijf werkdagen na de aanbieding van het plan van aanpak gemotiveerd aan de ouder of ouders met gezag mede, en stelt zij hen in de gelegenheid om het plan van aanpak binnen twee weken aan te passen. Indien de stichting binnen deze termijn geen aangepast plan van aanpak ontvangt of een plan van aanpak ontvangt dat naar haar oordeel evenmin geschikt is om de concrete bedreigingen weg te nemen, stelt zij alsnog zelf een plan als bedoeld in artikel 13, derde lid, van de Wet op de jeugdzorg op.
3. Op verzoek van een met het gezag belaste ouder of de minderjarige van twaalf jaar of ouder kan de kinderrechter het plan van aanpak laten gelden als het plan, bedoeld in artikel 13, derde lid, van de Wet op de jeugdzorg. Artikel 264, tweede en derde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

3 mei 2012

Artikel 262b

Geschillen die de uitvoering van de ondertoezichtstelling betreffen, die omtrent gedragingen als bedoeld in artikel 67, eerste lid, onder b, van de Wet op de jeugdzorg, uitgezonderd, kunnen aan de kinderrechter worden voorgelegd. De kinderrechter neemt op verzoek van een met het gezag belaste ouder, de minderjarige van twaalf jaar of ouder, de stichting, degene die de minderjarige als behorende tot zijn gezin verzorgt en opvoedt, of de zorgaanbieder of de aanbieder van de zorg, bedoeld in artikel 1 van de Wet op de jeugdzorg, waar de minderjarige is geplaatst, een zodanige beslissing als hem in het belang van de minderjarige wenselijk voorkomt. Hij beproeft alvorens te beslissen een vergelijk tussen de betrokkenen.

Artikel 265i

1. De stichting heeft de toestemming van de kinderrechter voor wijziging in het verblijf van een minderjarige die ten minste een jaar door een ander als de ouder is opgevoed en verzorgd als behorende tot zijn gezin.
2. De toestemming wordt door de kinderrechter op verzoek van de stichting verleend en slechts afgewezen indien de kinderrechter dit in het belang van de minderjarige noodzakelijk oordeelt.
3. Indien de kinderrechter het verzoek, bedoeld in het tweede lid, afwijst, kan hij tevens bepalen dat de ondertoezichtstelling en de machtiging tot uithuisplaatsing van kracht blijven voor ten hoogste een jaar. De stichting is gehouden de machtiging tot uithuisplaatsing ten uitvoer te leggen.

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt als volgt gewijzigd:

(cursief toegevoegd)

Artikel 798

1

Voor de toepassing van deze afdeling wordt onder belanghebbende verstaan degene op wiens rechten of verplichtingen de zaak rechtstreeks betrekking heeft. *Degene die niet de ouder is en de minderjarige op wie de zaak betrekking heeft gedurende ten minste een jaar als behorende tot zijn gezin verzorgt en opvoedt, wordt aangemerkt als belanghebbende.*

3 mei 2012

Bijlage IV: Lijst met gevoerde gesprekken

1. Raad voor de Kinderbescherming 2x
2. Jeugdzorg Nederland (inclusief afvaardiging Bureaus jeugdzorg) 2x
3. Ministerie van Veiligheid en Justitie
4. Interprovinciaal Overleg
5. Vereniging Nederlandse Gemeenten